THE LIBRARY OF CONGRESS (GRATIS)
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, DC 20025 DM

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXX Kaina 60 c. ŠEŠTADIENIS – SATURDAY, LAPKRITIS – NOVEMBER 18, 1989 Nr. 226

„Saugok, Dieve, Latviją!"

Latvijos nepriklausomybės šventėje

Ryga. — Latvijos Liaudies Frontas, kaip ir Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdis, yra masinė latvių organizacija, kuri kovoja už nepriklausomą ir demokratinę Latvijos respubliką – skelbia pasauliui Liaudies Fronto programa. Gi Latvijos Komunistų partija išėjo su savo programa, kurioje rašoma, jog partija pripažįsta tautų apsisprendimo teisę ir siekia Latvijos suvereniteto TSRS federacijoje.

Liaudies Fronto pirmininkas Dainis Ivans yra pasakęs, kad Frontas tapo „politine jėga ir vienija mus kovoje už laisvę, už žmonių ir tautų teises". Jis kalbėjo, kad „Nė viena imperija savo grobio neatiduoda geruoju, todėl reikia sudemokratinti ir pačią Sovietų Sąjungą".

Migracijos žala

Latvija yra nuo migracijos labiausiai nukentėjusi respublika anapus Geležinės uždangos. Įdomu, kad neseniai atlikti apklausinėjimai parodė, jog Liaudies Frontą remia 64% Latvijos rusų, bet Maskvai palankūs sluoksniai aiškina, kad kitataučiai nepritaria Latvijos nepriklausomybei. Tačiau Latvija ir dabar tebekovoja su svetimšalių antplūdžiu, nes per pusmetį į Latviją atvyko 9,616 žmonių iš kitur.

Neseniai Latvijos Frontas išrinko savo Dūmą, o Liaudies Fronto pirmininku išrinktas Dainis Ivanas net keturiais penktadaliais balsų, taigi absoliučia dauguma. Pabaltiečių „nacionalizmo" mitas, kurį dažnai porina Maskva, nepasiteisino: renkant Dūmą, daugiausia balsų gavo lenkė I. Kazakevič, o trečiasis gavęs daugiausia balsų buvo rusas V. Dozordevas. Fronto suvažiavime buvo neseniai keliamas klausimas, kad jam vadovauti negali komunistai, buvo suruoštos demonstracijos ir nešami plakatai su užrašais: „Šalin komunistus!" Bet suvažiavimas tam nepritarė, ir pats Fronto pirmininkas yra komunistas. Jų delegatų tarpe yra 24% komunistų.

Fronto nutarimai

Fronto suvažiavimas priėmė rezoliuciją, kad Latvijos nepriklausomybės diena — lapkričio 18-ji būtų paskelbta valstybine švente. Neturima žinių, ar komunistinė valdžia taip padarė. Taip pat buvo priimta rezoliucija dėl 1940 metų įvykių — reikalavo paskelbti negaliojančią Liaudies seimo deklaraciją dėl Latvijos įstojimo į TSRS.

Minėtą suvažiavimą transliavo Latvijos televizija ir radijas. Visi Latvijos gyventojai stebėjo Liaudies Fronto suvažiavimą, kuris tęsėsi per visą savaitgalį ir buvo baigtas tik pirmadienį 6 val. ryto.

Šios žinios paimtos iš latvių laikraščio „Čikagas Zinas".

Lietuvos politinių jėgų komunikatas

Vilnius, 1989 lapkričio 14. — Lietuvių Informacijos centro žiniomis, š.m. lapkričio 13 d. įvykęs Lietuvos Komunistų partijos, Lietuvos Socialdemokratų partijos, Lietuvos Demokratų partijos, Lietuvos Krikščionių demokratų partijos, Lietuvos Darbininkų sąjungos, Lietuvos Žaliųjų partijos ir Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio atstovų pasitarimas, apsvarstęs Lietuvos politinę situaciją ir politinio pliuralizmo Lietuvoje galimybes, vieningai nutarė:

1. artimiausioje LTSR Aukščiausios Tarybos sesijoje būtina pakeisti LTSR Konstitucijos 6 straipsnį taip, kad jis įteisintų politinį pliuralizmą;

2. susipažinti su Molotovo-Ribbentropo pakto ir jo pasekmių tyrimo komisijos papildomai atliktu darbu ir artimiausioje sesijoje įstatymiškai įtvirtinti jos išvadas.

Pasirašė pasitarimo pirmininkas A. Žebriūnas

Bushas už lengvatas Sovietams

Washingtonas. — Busho administracija ir Kongreso vadai tariasi, kaip pagerinti prekybinius ryšius su Sovietų Sąjunga. Amerikos pareigūnai sako, jog, kai Sovietai atleis emigracijos varžtus, tai reikia pasiruošti prekybai ir suteikti Sovietų Sąjungai tas pačias prekybines lengvatas, kurios taikomos ir kitiems draugiškiems kraštams.

Abiejų kraštų sostinėse tuo pačiu metu įvyko spaudos konferencija. Sovietų pareigūnai laukia, kad prez. Bushas sudarys sąlygas panaikinti visiems varžtams dar prieš susitinkant su Gorbačiovu prie Maltos krantų. Bet Amerikos pareigūnai ir Kongreso vadai mano, kad to taip greitai nebus galima atlikti. Sovietų ambasadorius Washingtone J. Dubininas pasakė, jog „Sovietų parlamentas greitai priims naują emigracijos įstatymą sovietų piliečiams, daug laisvesnį, todėl „Mes laukiame palankių žinių iš Amerikos pusės, įskaitant ir prekybinių ryšių sunormalizavimo".

Kas pratęs Sovietų imperiją?

Washingtonas. — Tik laisvojo pasaulio finansinė, technologinė bei politinė parama begali prailginti kolonialinės Sovietų imperijos išsilaikymą.

Kad ekonominis Sovietų griuvimas ir toliau verstų Kremlių daryti nuolaidų pavergtosioms tautoms, VLIKo Seimas ragina patriotiškas išeivijos organizacijas ir pavienius asmenis tiesioginiai ir per spaudą įtaigauti kraštų vyriausybes neremti be sąlygų Sovietų Sąjungos.

Seimas reiškia nuomonę, kad Vakarų parama Sovietų Sąjungai būtų tikslinga tik tuo atveju, jeigu tatai pagreitintų Sovietų Sąjungoje pilnos demokratijos procesą ir ypatingai Pabaltijo respublikų išsilaisvinimą.

— **Washingtone** teismas buvusį Saugumo viršininką Richard Secord, pripažino kaltu, kuris buvo pulk. Oliver North viršininkas. Iš 12 jam kaltinimų, tebuvo rastas kaltu tik vienu atveju — melavimu Kongresui. Tai dar viena byla iš Iranui parduotų ginklų, kurių pelnas buvo perduotas Nikaragvos laisvės kovotojams.

Latvijos valstybės prezidentai — iš kairės **dr. Jānis Čakste** (1922-1927), **Gustavs Zemgals** (1927-1930), **Alberts Kviesis** (1930-1936) ir dr. **Kārlis Ulmanis** (1936-1940).

Salvadore nužudyti 6 jėzuitai

San Salvadoras. — Šeši jėzuitai kunigai, įskaitant ir universiteto rektorių, buvo ketvirtadienį nužudyti kariškomis uniformomis apsirengusių 30 vyrų būrio. Kartu buvo sušaudyta ir jų virėja su savo penkiolikamete dukterimi. Jie visi sušaudyti į galvas iš labai galingų šautuvų, kuriuos paprastai turi kareiviai. Prieš tai jie buvę kankinami.

Washingtone Busho administracija pasmerkė žudytojus ir paprašė El Salvadoro prezidento Alfredo Cristiani ištirti žudynes. Nužudytų kunigų kolegos tvirtina, kad tai padarė kareiviai arba dešiniojo sparno grupės. El Salvadoro vyriausybė paneigė, kad tai kareivių darbas. Ji sako, kad tai galėjo būti kairiųjų sukilėlių teroras. Spaudos konferencijoje prezidentas pranešė, jog įsakė ištirti įvykį ir skubiai jam pranešė.

Tarpininko pareigose

Vienas iš nužudytųjų jėzuitų kunigų — Ignacio Ellacuria buvo vienas žinomiausių kairiųjų intelektualų, kaip praneša AP agentūra. Jis, vadovaudamas universitetui, kartu buvo ir pagrindinis veikėjas surasti politiniam sprendimui baigti civilinį karą. Jo vadovybėje universitetas tapo nepriklausomo mąstymo centru. Jis turėjo gerus ryšius su sukilėliais komunistais ir buvo laikomas neoficialiu tarpininku tarp marksistų Išlaisvinimo Fronto organizacijos ir Salvadoro vyriausybės. Konservatyvieji sluoksniai laikė jį beveik komunistu. Bet praėjusią savaitę jis kritikavo komunistus už pradėtus kariškus puolimus.

„Jis buvo vienas svarbiausių politinių aktorių Salvadore", pasakė Miami universiteto dekano asistentas Enrique Baloyra, Salvadoro klausimų specialistas, dėstąs tarptautinę teisę. 1986 m. kun. Ellacuria gavo garbės doktoratą iš Loyolos universiteto Chicagoje. Tada jis pareiškė, kad „JAV yra atsakingos už terorizmo veiksmus El Salvadore".

Leidžia statyti bažnyčią

New Yorkas, 1989 lapkričio 7. — Lietuvių Informacijos Centro žiniomis Sovietų valdžia suteikė leidimą Naujosios Akmenės katalikams statyti pirmąją bažnyčią. „Turime pradėti nuo nulio", rašo klebonas kun. Antanas Šeškevičius, kuris seniai pasižymėjo savo drąsia pastoracine veikla, nežiūrint bausmių. „Dabar jau laikome pamaldas privačiame name", tęsia kun. Šeškevičius, „Visko reikia pradžiai: bažnytinių rūbų (kapų, arnotų, stulų...), indų (taurės, komininės, monstrancijos, relikvijoriaus...), kitų reikmenų (kryžiaus kelių, žvakidžių, paveikslų, vėliavų, kryžių, smilkytuvo...). Prašome ir geruosius kunigus mus sušelpti Jums atliekamais daiktais".

Kun. Šeškevičius tęsia: „Labai prašome mums padėti pastatyti bažnyčią ir piniginėmis aukomis, nes vieni nepajėgsime išsimokėti".

N. Akmenės atsišaukimas baigiasi: „mes esame Jūsų mylimos Tėvynės dalis, laukianti gerųjų brolių pagalbos. Už tai būsime Jums labai dėkingi, o Dievas geradariam tikrai atlygins šimteriopai".

Aukas priima ir dovanas koordinuoja Lietuvių katalikų religinė šalpa, 351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207. Tel. nr. 718–647-2434.

TRUMPAI IŠ VISUR

— **Lietuvos** Komunistų partijos vadovybė, kaip pranešama iš Maskvos, neatsisako nuo suorganizavimo savo atskiros partijos, nors pasitarimai su Politbiuru dar nebuvo baigti. Gruodžio 19 d. partijos Kongresas turi patvirtinti šį pasiūlymą. Toks pranešimas buvęs padarytas Politbiurui specialiame posėdyje, į kurį buvo įsakyta atvykti Lietuvos partijos vadovybei.

— **Sovietų Sąjunga** įspėjo Čekoslovakijos vyriausybę, kad nebeatidėtų politinių reformų ir nedarytų tos pačios klaidos, kaip kad padarė Rytų Vokietija, kurios komunistinė valdžia buvo priversta nusileisti.

— **Los Angeles Times"** rašo, jog Busho administracija, slaptai susitarusi su Kongreso vadais, turi naują planą pašalinti Panamos diktatoriui M. Noriegai. CIA tam reikalui turi 3 mil. dol.

— **Amerikos** žvalgybos agentūra pranešė, jog Sovietų Sąjunga atsiuntė labai moderniškus MIG-29 kovos lėktuvus Kubos vyriausybei.

— **Čekoslovakijoje** vakar Prahoje įvyko masinė demonstracija, reikalaujanti demokratijos ir nepriklausomybės. Pirmą kartą demonstracijoje dalyvavo daugiau kaip 10,000 žmonių.

— **Kinijoje** Amerikos ambasadoje esąs Fang Lizhi, geriausiai žinomas kinų žmogaus teisių kovotojas, pirmą kartą prabilo, pasakydamas, jog jis pervertino savo pajėgas, kad pasiseks sukilimas šią vasarą Kinijoje. Jis mano, jog Kinijoje praeis daug laiko, kol bus galima įvesti bent kiek daugiau demokratijos. Tie, kurie žudė savo brolius, žudys ir toliau, kalbėjo jis ambsadoje žurnalistams. Jis sutiko priimti Kennedy fondacijos teikiamą Žmogaus teisių žymenį.

— **Čekoslovakijos** teismas įsakė išleisti iš kalėjimo keturis vadovaujančius disidentus, kurie rengė demonstracijas 1968 metų Sovietų invazijai paminėti.

Grobio padalinimas. Tokiu pavadinimu buvo įdėta ši nuotrauka prancūzų spaudoje. Churchillis, Rooseveltas ir Stalinas Jaltoje 1945 metais. Stalinas ir už jo Molotovas su kepuremis.

Galimas Europos žemėlapio pertvarkymas

Jaltos šešėlis seka įkandin

Washingtonas. — Paskutinį kartą JAV prezidentas, kuris buvo karo laive Maltos uoste, buvo Franklinas Rooseveltas, tada jau pakeliui į Jaltą pertvarkyti Europos žemėlapį su Sovietų Sąjunga. Gruodžio mėnesio 2 ir 3 dienomis susitiks prez. Bushas su prez. Gorbačiovu karo laive Maltos uosto aplinkoje. Čia jie galbūt turės vėl galimybę perbraižyti Europos žemėlapį, rašo specialiame pranešime „Newsweek" žurnalo kolumnistas J. Barry iš Europos.

Prez. Bushas spaudos konferencijoje yra pasakęs, jog šiuo susitikimu jis norįs geriau pažinti savo pašnekovą, tačiau Gorbačiovas gali jam įteikti pasiūlymą išvežti Amerikos ir Sovietų dalinius iš Europos ir suorganizuoti, kaip Gorbačiovas mėgsta paskutiniu metu sakyti, „bendruosius Europos namus". to klausimo esmė — Vokietija gali būti sujungta, bet kariškai neutrali.

„Bendri namai"

Amerika būtų apgauta, jei ji į Maltą vyktų nepasiruošusi. Vakarų žvalgybos duomenimis, yra stiprių įrodymų, kad Kremlius persvarstė savo politiką ir leido Gorbačiovui imtis naujų žygių. Busho pareigūnai netiki, kad Gorbačiovas siūlys plataus masto planą, bet jie jau yra ir praeityje buvę nustebinti. 1950 m. Kremlius pakartotinai siūlė sujungti ir neutralizuoti Vokietiją, kad ji neįstotų į NATO organizaciją. Vakarų Europos vadai mano, kad Gorbačiovas šiuo metu vėl siūlys panašų planą Vokietijos neutralizavimui ir sudarymui „bendrų namų" iki Uralo.

Šaltajam karui pasibaigus, tai esanti didžiausia mįslė, rašo minėtas apžvalgininkas. Jei 78 milijonai vokiečių bus viena valstybė, tai kurioje pusėje jie bus? Bonos vyriausybė pasisako už NATO išlaikymą. Bet sujungta Vokietija NATO sąjungoje sukeltų Rusijos pasipriešinimą ir atgaivintų šaltąjį karą. Vokietija nesutiktų pasilikti tik stipri Vakarų pajėga ekonomiškai, bet kariškai nuginkluota. Klausimas yra, kaip įtikinti vokiečius, kad atsisakytų karinės jėgos, jei nori būti viena valstybė.

Po Napoleono pralaimėjimo

Gorbačiovas gali eiti Metternicho keliu. Kai pralaimėjo Napoleonas ir to, meto galingieji susirinko 1814 m. į Vieną pertvarkyti Europos, taip dabar Gorbačiovas gali pasiūlyti, kad Europos valstybės susirinktų dar kartą Vienoje pertvarkyti Europą po šaltojo karo. Jis gal pasiūlys Varšuvos ir NATO karines sąjungas likviduoti ir išvežti kariuomenes iš Europos ir visiškai sumažinti branduolinius ginklus.

Didžiųjų konferencija pertvarkyti Europos pajėgas primena buvusią Jaltos konferenciją, kurioje Rooseveltas ir Churchillis nesugebėjo pasipriešinti Stalinui, kurio Raudonoji Armija buvo užėmusi pusę Europos. Busho vyriausybė pagaliau atmetė Kissingerio siūlymą šiam didžiajam planui — antrosios Jaltos konferencijai. Tačiau konferencija įvyks, ir šį kartą ne kaip pasidalinti Europai, bet kaip ją vėl suvesti į krūvą „Nuo Atlanto iki Uralo, kad būtų bendri namai" su padalinta Vokietija, bet Sovietų dominuojami.

Pirmasis posūkis

Po II Pasaulinio karo didžiosios galybės niekad nepasirašė Taikos sutarties. Vietoj jos buvo padalinta Vokietija. Po 44 metų Rytai ir Vakarai turi progą sujungti Vokietiją, bet nenori leisti jai tapti militarine galybe. Įvykiai Rytų Europoje sparčiai keičiasi, bet Gorbačiovas siekia ir persitvarkiusią Europą turėti „savo globoje ir vėliau valdyti būnant šeimininku nuo Atlanto iki Uralo". Maltos konferencija turėtų būti jo pirmasis žingsnis į tokią po šaltojo karo Europą.

Judaikos skyrius

Vilnius. Čia atidarytas judaikos kabinetas. Atidaryme kalbėjo Lietuvos žydų kultūros draugijos pirm. Emanuelis Zingeris, neseniai aplankęs Ameriką ir Europą, iš New Yorko atvykęs Pasaulio žydų organizacijos vicepirm. R. Goldmanas ir kiti. Žydai Lietuvoje gaus iš New Yorko tūkstantį jiems reikalingų knygų. Buvo pastebėta, kad persitvarkymo dėka atgimsta Lietuvos žydų savimonė ir sudaromos sąlygos atnaujinti ir tęsti senas šios tautos tradicijas Lietuvoje. Buvo pasirašyta su valstybine leidykla sutartis išleisti žydų elementorių.

KALENDORIUS

Lapkričio 18 d.: Latvijos nepriklausomybės šventė. Maksimas, Otonas, Ginvidas, Ledrūna, Lizdeika.

Lapkričio 19 d.: Poncijanas, Matilda, Monika, Audronis, Dainotas, Lainotas.

Lapkričio 20 d.: Feliksas, Jovydas, Rūstalė, Benignas, Vaidvilė.

Lapkričio 21 d.: Demetrijus, Dainė, Gomantas, Eibartė, Honorijus, Vygandas.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 6:42, leidžiasi 4:29. Temperatūra šeštadienį 28 l., sekmadienį 30 l., pirmadienį 34 l., antradienį 43 l.

Iš Ateitininkų gyvenimo

REDAGUOJA Jonas Žadeikis. Informacinę medžiagą ir nuotraukas siųsti: 4048 W. 91st Pl., Oak Lawn, IL 60453. Tel. 312-424-4150.

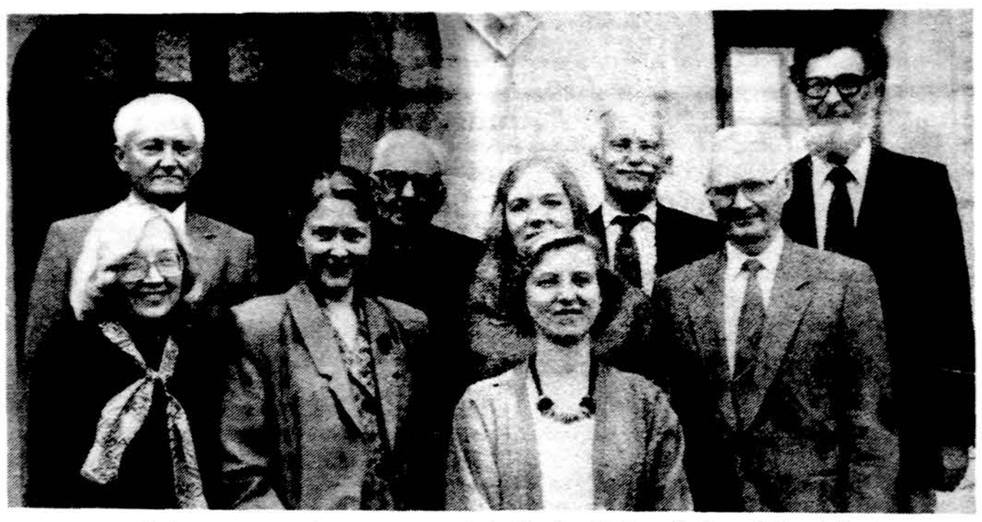

Ateities akademinio savaitgalio organizatoriai. Iš k.: I-je eil. — M. Tamulionienė, O. Daugirdienė, R. Kubiliūtė, A. Liulevičienė, S. Tamulionis. II-je eil. — K. Pabedinskas, kun. V. Bagdanavičius, MIC, J. Pabedinskas ir A. Liulevičius.

Nuotr. **J. Kuprio**

ATEITIES AKADEMINIS SAVAITGALIS

Šeštadienio, spalio 27 d. vakaras. Prasideda „Ateities" Akademinis savaitgalis. Poezijos vakarui renkasi gausybė žmonių. Jaunimo centro kavinėje juos sutinka Audra Kubiliūtė ir Saulė Palubinskienė. Poezijos vakarą pradeda ir su programos dalyviais supažindina Daiva Markelytė-Repečkienė. Vakaro programoje išgirstame jaunus poetus Vainį Aleksą, Vaidotą Daunį ir Julių Kelerą. Vainis Aleksa gyvai perduoda kelis eilėraščius iš „Karaliaučiaus" ciklo. Vaidotas Daunys paskaito eilėraščių iš rinkinio „Metų laikai" ir iš ciklo „Vilniaus koncertai". Julius Keleras skaito eilėraščius „Senas kraštovaizdis", „Grįžtantis tremtinys", „Baltas kalėdaitis",, „Ištremti vaikai" (Dievuli mano, kokios tamsios naktys!), ir dar kelis kitus. Publikai proga pasikalbėti su poetais. Klausiama įvairiausių klausimų: apie vertimus į anglų kalbą, apie žurnalą „Krantai", kurį redaguoja Vaidotas Daunys, apie Juliaus Kelero studijų interesus, apie tuos išeivių poetų eilėraščius, kurie geriausiai Lietuvoje patinka, apie literatūros vakarus. Daug klausimų, įdomūs atsakymai, bet smagu dar ir po programos pasikalbėti ir pabendrauti, užkandžiaujant dr. Onos Daugirdienės suorganizuotomis vaišėmis.

Šeštadienį — malonus rudens rytas. Renkamės Čiurlionio galerijon kavai ir skanumynams, kuriuos paruošė Ramunė Kubiliūtė. Galerijos sienos dailiai papuoštos nuotraukomis (vyksta lietuvių fotografų paroda). Vida Kuprytė supažindina klausytojus su pirmuoju savaitgalio paskaitininku: South Carolina universiteto profesorium Kęstučiu Skrupskeliu, kuris kalba tema „Pasaulėžiūros Vytauto Didžiojo universitete — marksizmas ir krikščionybė". Jis paskaitą pradeda klausimu: kokiomis sąlygomis sutiktume partiją reabilituoti? Ji turėtų būti nepriklausoma nuo Maskvos ir turi persitvarkyti, kad veiktų teisiniuose rėmuose. Panašiai turės pasikeisti pažiūra į katalikų veiklą. Bažnyčia turės pradėti gyvenimą pliuralistinėje visuomenėje. Ir katalikai negalės susirikiuoti vienoje pusėje. Šiuo metu lietuviai vėl nori grįžti į Vakarų pasaulį. Lietuvių kultūrinė padėtis yra panaši į Amerikos, Civiliniam karui pasibaigus. Kauno universiteto atkūrėjai suprato akademinės laisvės vertę. Niekas neatsistojo ginti partijos teisę. Lietuvos ateitis priklausys nuo to, kiek universitetas išaugins demokratiniam gyvenimui pasiruošusius piliečius. Tolerancijos klausimas labai aktualus, ir teisingai tvarkomi universitetai grindžiami tolerancija. Vakarų pasaulyje kelią tolerancijai ruošė skeptiška filosofinė tradicija. Paskaitininkas su rūpesčiu žiūri ir į komunistus, ir į Katalikų bažnyčios hierarchiją. Jam atrodo, kad nebūtų gera mintis atsteigti teologijos-filosofijos fakultetą taip, kaip jis buvo prieš karą. Jo tezei svarbus Amerikos atvejis: ar čia katalikų universitetai integruoja katalikus į Amerikos gyvenimą, ar juos uždaro savo ghetto?

St. Xavier College profesorė Dalia Katiliūtė-Boydstun buvo paskaitos koreferentė. Ji yra Vytauto Didžiojo Universiteto tarybos narė. Ji sutiko su Kęstučio Skrupskelio tezėm. Universiteto pagrindinis uždavinys yra mokslo puoselėjimas, ne indoktrinacija. Ji tik abejojo, ar yra tvirtas pagrindas sekuliarinio inteligento prognozei. Labai problematiškas santykis tarp tikėjimo ir mokslo. Iš meilės ir rūpesčio tikėjimui Lietuvos Katalikų Bažnyčios autokratiška laikysena atstumia išsilavinusius. Bažnyčios santykis su visuomene turi keistis. Bažnyčia yra mokytoja, ne teisėja. Teologijos ir filosofijos katedros turėtų būti. labai svarbu įvesti laisvai pasirinktų kursų (electives). VDU turi svarbią, kilnią pareigą.

Diskusijose dalyvavo Jonas Šoliūnas, Jonas Pabedinskas, prelatas Juozas Prunskis, Vytautas Zalatorius, Vanda Zaborskaitė, Adolfas Damušis. Po diskusijų buvo proga papietauti Jaunimo centro kavinėje.

Pirmą valandą Ramunė Kubiliūtė publiką supažindino su Vaidotu Dauniu, kurio paskaita buvo kaip tik savaitgalio tema: „Lietuvos kultūros vizija". Daunys pastebėjo, kad paskaita bus pasikalbėjimas ir iš dalies asmeninio pobūdžio. Maloniai stebina, kad pas jus tolerancijos daugiau, negu pas mus. Socialistinė avantiūra — be transcendentinio pagrindo. Noras įvesti lygybę žemėje — kas vizija, kas fikcija, iliuzija, kurią bandoma įvesti. Leninas — svajotojas Kremliuje. Mus labai baugina nauji svajotojai. Tautai pavogtos sąvokos. Kalbant apie kultūrą: vieni aiškina, kad buvo brandi kultūra. Kad kultūra per 40 metų kūrybinga, tai Dievo malonės išraiška. Iš esmės daug negyvybės ir mirties. Šiltnamio kultūra — gražios gėlės, bet be deguonio. Savimonės lūžis. Laikas sustabdytas 1939 metais — prasidėjo mitologinis amžius. Būdamas Šiaurės Korėjoj pajuto abosliutų laiko sustingimą. Mes gyvenom uždaroj erdvėj — ir Šiaurės Korėjos rezervate. Teisingai Tomas Venclova sakė: be istorijos gali gyventi, bet be geografijos — negali.

Daunys mintis vystė imdamas svarstymo centran sąvokų poras: lygybė ir nelygybė, tremtis ir pabėgimas, nuodėmė ir atgaila, meilė ir baimė, asmeniškumas ir bendruomeniškumas. Yra paradoksas: sistema, kuri grindžiama kolektyvu, išvystė labai individualų žmogų. Literatūroje irgi — sąmonė ir pasąmonė savarankios. Yra dramatiška kultūrinė įtampa po keturiasdešimties metų mirties paunksnyje. Kultūra yra kryžkelėje. Ji turi suvokti mitologinio amžiaus tragiką. Kultūra buvo keturiasdešimt metų mokyta garbinti save. Dabar ji turi pripažinti savo kaltę.

Paskaitos koreferentas kun. Vytautas Bagdanavičius, MIC, atsiliepė labai šiltai. Jis norėtų pasidalinti kelių valandų pasikalbėjimu. Nemoku svečio aptarti — jis netelpa į kategorijas. Jis svarsto fiktyvaus amžino laiko problemą. Jam rūpi žmogaus lygybės, nelygybės, hierarchijos klausimai. Kaltės klausimas to žmogaus, kuris nekaltas (jis tą klausimą pasvarstys rytoj Mišiose). Klausimas meilės ir tiesos — krikščioniškoj kultūroj meilės pirmenybė pastatyta labai aukštai. Žmogaus tremties klausimas — ar tai laimės ieškojimo kelias? Piligrimiškoj kelionėj jis mato irgi tragikos galimybes. Tragikos išvengti tik tada, kai elementai negriauna, bet harmonizuoja. Asmeniškumo panaikinimas komunistinėj sistemoj sužadinęs naują asmens išgyvenimą, naują bendruomeniškumo ilgesį. Į Lietuvos kultūros ateitį svečias žiūri kaip į dramą. Keturiasdešimties metų tragikos akivaizdoje žmonės atranda krikščionybę. Į dabartinę lietuvių kultūros situaciją žiūri kaip į iššaukimą visai mūsų tautai. Moralizmo pas jį nėra. Jis mėgsta gaminti filosofinius žodžius — visą keturiasdešimties metų sovietinę sistemą Lietuvoje jis vadina mitologija. Svečias vertas pasvarstymo ir dėmesio.

Diskusijose dalyvavo Kazys Pabedinskas, prelatas Juozas Prunskis, Vladas Sinkus, Kazys Ėringis, Dalia Kučėnienė, Vytautas Vepštas, kunigas Petras Daugintis, Adolfas Damušis, Jonas Šoliūnas. Trumpos pertraukos metu visa Čiurlionio galerija dūzgė kaip avilys. Dalinomės nuomonėmis apie ką tik girdėtas mintis.

Po trumpos pertraukos prie ilgo stalo svarstyboms „Lietuvos kultūros vizija" susėdo net šeši mąstytojai. Svarstybas pravedė Kazys Almenas, o jose dalyvavo Vaidotas Daunys, Vytautas Skuodis, Viktorija Skrupskelytė, Bronius Vaškelis ir Vanda Zaborskaitė. Svarstybų formatas buvo toks: pirmiausia kiekvienas dalyvis trumpai pasisakė, tada antram perėjime komentavo iškilusias mintis, o po to publikai buvo leista jungtis į diskusijas.

Vandos Zaborskaitės nuomone, totalitarinė sistema yra žalinga kultūrai. Lietuvos kultūros ateitis — demokratinėj visuomenėj. Jos tezė: nepaisant deformuojančių sąlygų, mokslo ir kūrybos raida pasiekė patenkinančių rezultatų. Mokslo ir meno kūrėjai buvo sužlugdyti. Zaborskaitei atrodo, kad padėtis dabar palanki tolimesnei kultūros eigai. Bendras visuomenės kultūros lygis svarbus tolimesniam vystymuisi. Yra neigiamas mokyklos vaidmuo, masinių komunikacijos priemonių įtaka. Dabar yra svarbiausia švietimo reforma, nes iki šiol mokykla augino konformistą-veidmainį.

Bronius Vaškelis pastebėjo, kad yra dvi medalio pusės. Tauta sukilo ir nori tapti savo šeimininke. Jaunimas pasirodė dar patriotiškesnis, negu bet kas manė. Juodoji medalio pusė — naujas sovietinis žmogus. Ar lietuviuose išsivystę tokio Homo Sovieticus tipai? Yra abejingumas žemei, apatija darbui. Abejingumas vandeniui, medžiui, žmogui. Neapykanta skirtingiems įsitikinimams („iš pliuralizmo į pliurę"). Sąjūdis — ne monolitas. Kaip tik daug nuomonių yra gerai. Rusiškas charakteris: žmogus mankurtas, smilga, chameleonas.

Viktorija Skrupskelytė kėlė mintį, ar yra prasminga atsikreipti Vakarų kultūron. Ar kalba apie tai yra tik retorika, ar išsigelbėjimo mitas? Kelias į Vakarus yra problematiškas. Vakaruose trupa kultūros sąvoka (masių kultūra, jaunimo kultūra). Į Vakarų kultūrą kritiškai žvelgiama iš feministinės, trečiojo pasaulio pusės. Gal reiktų puoselėti prasmės vertybių idėją. Gal atsikreipimas į Vidurio Europą nebūtų tiek pavojingas.

Vytautas Skuodis pastebėjo, kad panašiose diskusijose apie Lietuvos kultūros ateitį dalyvavo prieš dešimtį metų lageryje. Tada priėjo prie išvados, kad yra stiprios gaivališkos jėgos. Kultūros asmeniniame gyvenime kaimo liaudyje yra nemažiau kaip pas aukštąsias mokyklas baigusius. Tautos sąmoningumo vidurkis labai aukštas. Lietuvių kultūros kilimas labai panašus spaudos atgavimui. Antrasis Lietuvos atgimimas sudaro geras perspektyvas kultūros kilimui.

Vaidotas Daunys pastebėjo, kad kultūra dabar yra vienintelė suveriniteto apraiška. Lietuva yra šiek tiek kitokia Europa, negu Čekoslovakija ar Lenkija. Ką mes rašėme, Maskvoje nesuprato. Buvome baltos varnos. Verlibras pas mus vienus buvo įteisintas (Eduardo Mieželaičio nuopelnas). Marcelijus Martinaitis vadina poeziją „žvaigždžių valanda". Dabar yra ne ta valanda. Yra stilius, nieko daugiau.

Antrame pasisakymų rate Kazys Almenas pastebėjo, kad nuo Spenglerio laikų visi rašo, kad kultūra krizėje. Dabar lietuvių kultūros padėtis visai nebloga, palyginus su 1905 metais. Bronius Vaškelis siūlė visuomeninį modelį, korio, ne grūdų maišo. Vanda Zaborskaitė prisiminė, kokį didelį įspūdį padarė Milosz ir Kundera straipsniai. Buvom nublokšti į totalitarinę valstybę, paniekinančią žmogų. Vakarai mums reiškė demokratiją. Mes esam ne despotiškos Rytų imperijos dalis. Sutinka, kad Homo Sovieticus formos ryškios Lietuvoje. Vytautas Skuodis irgi sutiko, kad Lietuvoje Homo Sovieticus daug matomas. Diskusijose dalyvavo Lilė Gražulienė, Jonas Šoliūnas, Kazys Ėringis ir Vytautas Vepštas.

Su simpoziumu baigėsi Ateities Akademinio savaitgalio šeštadienio programa. Tą patį vakarą Jaunimo centro didžiojoje salėje vyko nuotaikingas „Ateities" žurnalo vakaras, kuriame dalyvavo daug Akademinio savaitgalio dalyvių. Čia buvo gera proga iš toliau atvykusiems (o dalyvių buvo iš Lietuvos, Bostono, Washingtono, Clevelando, Detroito) susitikti su čikagiečiais pažįstamais. Vakaro metu įteiktos žurnalo jaunimo kūrybos premijos. Jas įteikė žurnalo redaktorė Danutė Bindokienė, mecenatas prelatas Juozas Prunskis, žurnalo administratorius ir Ateitininkų Federacijos vadas Juozas Polikaitis. Muzikinę vakaro programą atliko Dariaus Polikaičio grupė, kurie neseniai grįžę iš Roko maršo Lietuvoje. Buvo puiki bufetinė vakarienė, kurią paruošė šeimininkė Ona Norvilienė su sendraugių skyriaus ponių talka. Šokiams patrauklią muziką grojo orkestras „Žara". Buvo linksminamasi iki vėlumos, nes kaip tik šią naktį buvo atsukami laikrodžiai.

SUSITIKIMAS SU DAUNIU IR ZABORSKAITE

Pokalbis su poetu Vaidotu Dauniu ir profesore Vanda Zaborskaite Ateitininkų namų (127th ir Archer) popietėje šį sekmadienį, lapkričio 19 d., 2:00 v. p.p. Kviečiame dalyvauti ir susitikti su iškiliais kultūrininkais. Vaidotas Daunys yra kultūros ir meno žurnalo „Krantai" redaktorius, o Vanda Zaborskaitė yra literatūros istorikė, Pedagogikos instituto Vilniuje profesorė. Jie abu atvyko Amerikon su paskaitomis Ateities Akademiniam savaitgalyje, o dabar dalyvaus Mokslo ir kūrybos simpoziume. Popietės metu Ateitininkų namuose bus galima sužinoti jų įspūdžius apie kultūrinį gyvenimą Amerikoje ir Lietuvoje.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.

Subscription Rates: $70.00. Foreign countries $70.00

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	$70.00	$40.00	$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	$70.00	$40.00	$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	$70.00	$40.00	$25.00
Savaitinis (Šešt. pried)	$40.00	$25.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — 476-2400
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 1-7; antr. ir penkt. 10-4; šešt. 10-2 val.

DR. ARVYDAS J. DAILIDĖ
DANTŲ GYDYTOJAS
2555 W. Lincoln Hwy. (Hwy. 30)
Olympia Fields, Ill.
Tel. 748-0033
Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Rez. 778-7679 Kab. 582-0221
Valandos susitarus

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS IR ODOS CHIRURGIJA
(Augliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE McENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 565-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio kabinetą perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. VILIJA R. KERELYTĖ
CHIROPRAKTIKA
5522 S. Wolf Rd., tel. 246-4000
Western Springs, IL
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5532
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt. pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
PETER STECY, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W.127th St.
Palos Hgts., Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. 448-1777

Dr. Tumasonio kabinetą perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
SPECIALYBĖ — PLAUČIŲ LIGOS
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

DR. ELIGIJUS LELIS
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
4149 W. 63rd St.
Tel. 735-7709
217 E. 127st St.
Lemont, IL 60439
Tel. 257-2265
Pagal susitarimą

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. 598-2131
Valandos pagal susitarimą

DR. VILIUS MIKAITIS
ŠEIMOS DAKTARAS IR CHIRURGAS
Family Medical Clinic
217 E. 127 St. — Lemont, IL 60439
Priklauso: Palos Community Hospital ir Silver Cross Hospital
Valandos pagal susitarimą
Tel. 257-2265

DR. ROMUALDAS POVILAITIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokai į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. KENNETH J. YERKES
DR. MAGDALEN BELICKAS
DANTŲ GYDYTOJAI
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Tel. 925-6288
507 S. Gilbert, LaGrange, IL.
Tel. 352-4487

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6; šeštadieniais pagal susitarimą

Lietuvos laisvėjimas

IŠEIVIJOS GYVENIME IR VEIKLOJE

Labai džiaugiamės girdėdami, kad ilgai kentėjusi priespaudą ir persekiojimus Lietuva keliasi iš komunistinio karsto, kuriame buvo uždaryta. Tuo ir turime džiaugtis. Ir išeivija prisidėjo bent tuo, kad laisvasis pasaulis sužinojo apie vergiją nešantį komunizmą ir vergijoje gyvenančią Lietuvą ir visą Pabaltiją. Bet tas džiaugsmas tuo tarpu yra negalimas atvirai pareikšti, kai žinios ateina skirtingos ir laisvėjimas nėra dar tikras. Tikroji laisvė, valstybinis savarankiškumas, tautos juntama nepriklausomybė dar nėra gyvenime, o tik troškimuose ir pastangose.

Gerai pabrėžė prof. Vytautas Vardys paskaitoje, kuri buvo išspausdinta „Pasaulio Lietuvio" spalio numery (P.L., 6 psl.). „Teisingai vienas „Sąjūdžio žinių" analistas Vilniuje yra rašęs, kad Lietuvoje pagrindiniai dramos aktoriai yra trys: Sąjūdis, komunistų partija ir Kremlius. Dažnai tautinių emocijų pagauti to trečiojo aktoriaus nebematome ir nebenorime pripažinti. Tačiau tai būtina".

Jei Persitvarkymo Sąjūdis, kaip veiksnys, turi įtakos tautai ir pačiai komunistų partijai, tai tuo tik galima džiaugtis ir laukti gerų rezultatų. Taip pat visuomet reikia žinoti, kad už Sąjūdžio ir komunistų partijos yra Kremlius, kuris dar tebelaiko okupacinę kariuomenę, kuriam dar tebėra klusnūs KGB daliniai. Kremliaus įtaka ir įsakymai noromis ar nenoromis yra įsakymai partijai ir vadinamai liaudžiai, nes Kremlius tautos nepripažįsta.

Išeivija gali džiaugtis, kad Pabaltijo tautų vardai dažnai minimi ir laisvojo pasaulio spaudoje. Bet jie dažnai minimi kaip nacionalinis judėjimas. Tai ypač lengva pastebėti Amerikos spaudoje, nes nacionalinis ekstremizmas, nacionaliniai siekimai nuolat kartojami ir Sovietų Sąjungos spaudoje. Nacionalinis judėjimas čia suprantamas, kaip pasipriešinimas Sovietų Sąjungos vientisumui. Tik neseniai minimos ir Pabaltijo tautos.

*

Gorbačiovas yra demokratiškesnis už savo pranokėjus, ypač už teroristą Staliną ir mažai ką suprantantį Brežnevą. Bet jis yra tikras savo imperijos žmogus. Jis kovoja net ekonominėje krizėje už imperijos galybės išlaikymą ir jos atstatymą. Anot to paties V. Vardžio, „Maskvos nusistatymas ir vaidmuo nebuvo vien tik neigiamas. Kremlius vadovavosi, žinoma, tik savais interesais. Maskva siekė inspiruoti, skatinti ekonominio gyvenimo pagyvinimą" (P.L. 7 psl.). Imperijos išlaikymas Kremliui ir pačiam Gorbačiovui yra svarbiau, negu tik ekonominis pagyvenimas, ypač periferiniuose kraštuose. Pabaltijo tautos, kurios siekė ir tebesiekia savarankiškumo ir nepriklausomybės, nėra nei Gorbačiovui, nei kitiems valdantiesiems pakeliui.

Nei Sąjūdis, nei komunistų partija, nors ji ir norėjo ne kartą laimėti turėtą vardą tautoje, kaip valdžios žmonės, nematė, kad tauta labiau pasitiki Sąjūdžiu. Reikėjo aiškintis trečiajam aktoriui Kremliui, reikėjo nuteikti savuosius Sąjūdy ir net Laisvės lygos žmones, kad jie būtų sukalbamesni, kad jie leistų ir partijai gyventi tautoje, siekti savo valdžios galių plėtimo. Partija skaitėsi su Sąjūdžiu, bet klausė ir tebeklauso Maskvos. Ten yra galia, ten yra ir visi įsakymai, nors dabar ne visur ir nevisuomet populiarūs. Prieš piktus Maskvos užpuolimus prieš Pabaltiją visos trys tautos griežtai reagavo savo atviru žodžiu, nors ir gerai atseikėtu.

Judėjimą Pabaltijo kraštuose gali sustabdyti tik Stalino metodai, kuriuos dabar smerkia net ir patys aukščiausi komunistų partijos atstovai. Sustabdyti nepriklausomybės siekimą gali griežtu ekonominiu suvaržymu, rusiškumo palaikymu ir tik savų žmonių — komunistų prileidimu valdyti. Tie būdai nėra populiarūs net pačioje Rusijoje, juo labiau, kai Sovietų Sąjunga nori palaikyti geresnius ryšius su laisvaisiais Vakarais. Sovietai nori gauti jų paramą, prekiauti su jų prekybininkais ir remtis jų pažangia technologija. Bet tai nereiškia, kad Kremlius pritars nepriklausomybėms.

*

Lietuvių išeivija neturi užmiršti savo uždavinių ir neturi pasiduoti greitoms iliuzijoms, kad tautos laisvėjimas yra tikrai realus ir jau konkretus veiksmas pavergtame krašte. Ir kiti pabaltiečiai, kurių tautos nuo 1940 metų pavergtos, rodo ryžtą namie, bet susilaiko nuo perdidelio entuziazmo ir visiško pasidavimo iliuzijoms.

Lietuviai paprastai gana atsargūs ir neskubūs daryti išvadas iš neaiškių prielaidų. Šį kartą paskiri organizacijų atstovai, neatstovauja visų, reiškia savo nuomones visų vardu ir priima kai kuriuos laisvėjimo įvykius, kaip visiškus laimėjimus ir pilną laisvėjimą. Gal mes užmirštame, kad vienas iš šios dramos aktorių, kaip sako prof. Vardys, yra Kremlius. O jo jėgų ir kėslų pavergtoji tauta, juo labiau išeivija dar nežino.

Tačiau nekreipti dėmesio į laisvėjimo faktą išeivijai negalima ir neįmanoma. Juk ten yra dalis tautos, kuri mums yra artima. Ten yra dalis tautos, kuri kentėjo ir mirė Sibiro ar Rusijos plotuose. Kas iš to, kad karstai, dulkės ar kaulai grįžtą į pavergtą ir laisvėjančią tėvynę, kai jų gyvų jau nėra. Jie pagerbiami tik negyvi, tik nukankinti ar nuo sunkių darbų ir neįprasto klimato ne laiku mirę. Džiaugiamės jų grįžimu, nors tas džiaugsmas tėra tik laikinas. Grįžtą kaulai ir negyvųjų dulkės sudaro naują skausmą artimiesiems, pasilikusiems tėvynėje, grįžusiems į savo ar tėvų gimtines.

Su tuo pačiu prof. V. Vardžiu turime pasidaryti išvadą, kad neužmirštume savo pareigų. „Nėra kalbos, jog mums reikia sveikinti tuos pozityvius ten vykstančius procesus ir remti tai, kas naudinga ir realistiška. Tai tačiau jau atskira tema, kurios betgi vieną aspektą svarbu ir tinkama pabrėžti: išeivija Lietuvai naudinga ir reikalinga, jos svarbiausias šio laiko prioritetas turėtų būti paveikti Vakarų pasaulio šalis, kad jos pritartų Lietuvos, Latvijos, Estijos pasiryžimui būti laisvomis valstybėmis". Tai reiškia neužmiršti savo, kaip tautos atstovų, tikslų laisvėje.

Pr. Gr.

VARNA VARNAI AKIES NEKERTA

Ar bus baudžiami kaltieji?

BRONIUS VAŠKAITIS

Tiek Lietuvoje, tiek išeivijos lietuvių tarpe kursuoja dvi gana skirtingos nuomonės: vieni už tai, kad reikia išaiškinti visus tuos, kurie okupaciniais metais yra prisidėję prie sunkių nusikaltimų (nekaltų žmonių žudymų, sadistinių kankinimų, deportacijų) ir juos pagal veikiančius įstatymus nubausti, o kiti, jų tarpe čia ir ten mūsų religijos atstovai, vardan šventos ramybės norėtų užmiršti iškentėtas kančias ir pradėti taikų gyvenimą. Yra ir tokių, kurie norėtų, kad budeliai būtų iššifruoti, viešai paskelbti, nustumti nuo šlovės pedestalų, kad iš jų būt atimti garbės titulai, personalinės pensijos, įvairios privilegijos. Jei krauju susitepę yra atėjūnai, jiems nereikėtų duoti pilietybės arba išsiųsti ten, iš kur jie yra atsibastę. Tai būtų lyg simbolinis pririšimas prie gėdos stulpo. Tačiau, jei būtų pravestas viešas apklausinėjimas, greičiausia dauguma pasisakytų už griežtą kaltųjų nubaudimą.

Tai jausdama Lietuvos komunistinė vyriausybė maždaug prieš 10 mėnesių paprašė Aukščiausios tarybos prezidiumą, ministerių tarybą ir komunistų partijos centro komitetą sudaryti komisiją, kuri imtųsi ištirti nuo 1940 m. iki stalininių represijų pabaigos žmogiškumui padarytus nusikaltimus. Pagal padarytą susitarimą vyriausybinė komisija turi glaudžiai bendradarbiauti su prokuratūra.

„Gimtojo krašto" redakcija, jausdama, kad komisijos darbas vyksta labai lėtai, panūdo šį reikalą išsiaiškinti. Rugpiūčio pradžioj turėjo interviu su Jonu Prapiesčiu, komisijos pirmininko pavaduotoju, Vilniaus universiteto Teisių fakulteto docentu. Iš pokalbio, paskelbto „G.k." 31 numeryje, paaiškėjo, kad visas reikalas yra labai sujauktas.

Prapiesčio manymu, komisijos sudarymu pirmiausia buvo siekiama nuraminti visuomenę. Joje yra aukštų pareigūnų, kurie yra linkę slėpti arba net ginti ano meto komunistinio režimo sukeltus skaudulius. Kaip pavyzdį jis nurodo A. Novikovą, buvusį Lietuvos prokurorą. Anot Prapiesčio, jis iš komisijos tuojau turėtų pasitraukti. Joje ne vieta ir kitam nariui, t.y. Č. Sabanskiui, LKP Telšių rajono komiteto pirmajam sekretoriui. Jis dar prieš komisijos sudarymą įvairiais būdais bandė nutildyti rašytojus Kazį Sają ir Stasį Kašauską, kalbėjusius ir rašiusius apie Rainių miškelio tragediją. Vadinamieji kompetentingieji valdžios atstovai pavestu darbu yra arba visiškai nesuinteresuoti, arba dėl kitų įsipareigojimų nebeturi laiko. Dar iki šiol nėra aiškios komisijos narių teisės. Nežinoma, ar jie gali naudotis visais su tiriamais įvykiais susijusiais archyvais ar turi teisę visą reikiamą paramą gauti iš valdžios, apklausinėti jos pareigūnus. Komisijai trūksta teisininkų, archivarų, istorikų. Visai neturi diktafonų, video aparatūros, kuria galėtų užfiksuoti liudininkų, smarkiu tempu iškeliaujančių amžinybėn, pareiškimus. Tai yra bene svarbiausios priežastys, dėl kurių darbas vyksta vėžio greičiu.

Tačiau, nežiūrint visko, jau nemažai medžiagos yra perduota prokurorams. Jos pilnai pakanka nusikaltėliams kelti bylas. Bet tuojau susiduriama su kitomis didelėmis bėdomis. Praveniškių, Rainių ir visos kitos egzekucijos buvo vykdomos, dalyvaujant kariams. Todėl visos to pobūdžio bylos pagal dabar Lietuvoje veikiantį teisinį kodeksą turi būti siunčiamos į Maskvą ir perduodamos kariniam teismui. Prapiesčio manymu, kai kurios mūsų prokuratūros tik ir laukia nurodymo iš centro, kad tomis bylomis galėtų nusikratyti. Tačiau Lietuvos valdžia bent iki šiol to daryti nenori, nes yra ruošiamas naujo įstatymo projektas, vadinamas „Dėl atsakomybės už nusikaltimus Lietuvos liaudžiai". Aukščiausia taryba jo kažkodėl nesiskubina patvirtinti, vis tariasi su įvairiais specialistais, daro pakeitimus. Ir projektą priėmus, neaišku, ar jį aprobuos okupantas, nes ir Maskvoje kažkas panašaus daroma.

Negeresnėje padėtyje yra ir nusikaltimai, susiję su deportacijomis. Pasak Prapiesčio, bylos dėl žmonių naikinimo, jei tai darė prieškario, pokario valdžiai atstovaujantys budeliai, jau nebegali būti keliamos. Taigi ir čia reikia reformuoti teisinę procedūrą, o tai padaryti nėra lengva. Pripažinus Lietuvos gyventojų deportacijas nusikaltimu, t.y. vienu iš genocido varijantų, atitinkama teisinį politinį įvertinimą gautų ir to meto Lietuvos vyriausybės politika.

Skaitant dialogą, susidaro įspūdis, kad iki šiol dar nė viena byla nėra patekusi į teismą, nežiūrint, kad „Atgimimo" Nr. 17 buvo paskelbtas asmenų, vykdžiusių deportacijas Lietuvoje sąrašas.

Anot vienos moters, kol kas kaltininkai jaučiasi esą teisingesni už pačius teisiausius. Jie gali paduoti į teismą „Vyturio" leidyklą už „Amžino išalo žemėje" paminėtą tardytojo pavardę. Jie gali grasinti viešai apie savo negandus prabilusiems. Net ir Rainių miškelio skerdynių vyriausias architektas Petras Raslanas, prisidėjęs prie 74 nekaltų žmonių gyvybių atėmimo ir baisaus jų lavonų išniekinimo, arogantiškai „tebespaciruoja" gatvėse.

Šiokių tokių vilčių teikia Lietuvos aukščiausio pirmininko pareiškimas. Jo manymu, asmenys, žudę, kankinę taikius gyventojus, turi būti baudžiami nepriklausomai nuo to, kada tai buvo padaryta. Šią pastabą norima įtraukti ir į naujojo teisinio įstatymo projektą.

Medžiagos rinkimas apie padarytus nusikaltimus žmogiškumui turi ir kitą, gal net svarbesnį už pirmąjį, tikslą — kruvinosios epochos siaubingų faktų sukaupimas okupacijos istorijai. Prie to darbo, be organizacijų bei pavienių žmonių, labai aktyviai prisideda speciali komisija, veikianti prie Lietuvos Mokslų akademijos. Jos veikla apima Sibiro tremtį, kalėjimus, koncentracijos lagerius, psichiatrines ligonines.

Valstybinės komisijos surinkti kriminaliniai faktai „Minties" leidyklos bus išleisti atskiru leidiniu. Greičiausiai tą patį padarys ir specialioji komisija. Tik jos darbas, be abejo, bus kur kas didenis, apimantis ištisus tomus.

Parapiesčius, kalbėdamas apie „Minties" leidyklos publikaciją, taria: „išvertus šią knygą į rusų kalbą, manyčiau, daug kam Lietuvoje, nekalbant apie kitų respublikų gyventojus, nebeatrodytų, kad mes skolingi už išvadavimą. Gal rečiau girdėtume ir mus fašistais vadinant".

Marija Remienė, Lietuvių fondo valdybos pirmininkė, sveikina V. Dovydaitį, Los Angeles Dramos sambūrio vadovą.

Nuotr. **J. Tamulaičio**

Rimties valandėlei

GUDRUMU IR IŠMINTIMI REIKIA ŠVIESTI

Girdime apie popiežiaus Jono Pauliaus II įvairias keliones po pasaulį. Jų tikslas, kaip pats ne kartą pabrėžė, nešti ten, kur tamsybės ir rūkai aptemdę žmones, parodyti jiems šviesą — Jėzų Kristų, nes be jo žmonija klaidžios ir kandžiosis tamsybėse. Visi šaukiasi taikos, sakosi už ją kovoją, o popiežius tvirtina, kad tik Kristaus šviesoje gali pamatyti, kur yra tikros ir teisingos taikos pagrindas.

Kristus nori, kad apaštalai būtų pasaulio šviesa ne tik nešdami ir skelbdami jo mokslą, kuris apšviečia kiekvieną žmogų ateinantį į pasaulį, bet taip pat, kad patys būtų šviesos nešėjai, pavyzdžiai, kad jų gyvenimas būtų dieviškosios šviesos atspindys.

Matydami ganytojų pavyzdį ir gerus darbus, tikintieji garbins dangaus Tėvą. Bet ne tik vadų, ganytojų, bet ir visų tikinčiųjų gerieji darbai, pavyzdingas krikščioniškas gyvenimas yra kitiems šviesa, parodanti ir nušviečianti krikščioniškojo gyvenimo kelią.

Labai aktualus yra Kristaus pamokymas apie reikalą būti pasaulio šviesa tiek dvasios vadams, tiek tikintiesiems šiandien, kada ištisos tautos ima vaikščioti ateizmo brukamose tamsybėse, kada imama gyventi apgaulės ir melo miglose. Yra vadų ir eilinių žmonių, kurie tokiose sąlygose apsisiaučia prisitaikymo, oportunizmo, baimės skraiste, save vadindami protingais, o uolesniuosius apšaukdami išsišokėliais ir ramaus gyvenimo trukdytojais. Jie yra ne šviesos nešėjai tiek savo gyvenimu, tiek savo veikla. Jie yra Dievo uždegtas žibintas, pasislėpęs po gaubtuvu, kai tuo tarpu turėtų šviesti kitiems savo pavyzdžiu ir veikla.

Tokie tamsybių žmonės, bando save pateisinti, kad reikia būti realistais, nemušti kakta į nesugriaunamą tikrovės sieną. Tiesa, ne visi gali būti herojais, žibintais ant stulpo, ne visi pajėgūs aukoti savo laisvę, o net ir galvą beskleisdami tiesos šviesą, kovodami su tamsybėmis, melu, neteisybe.

Tačiau atsisakyti būti kad ir nedideliu šviesos spindulėliu yra jau nepateisinamas savyje šviesos užgesinimas. Kristus savo apaštalams yra pasakęs, kad jis juos siunčiąs į pasaulį kaip avis tarp vilkų. Todėl mokė turėti žalčio gudrumo ir balandžio paprastumo — atvirumo ir pasitikėjimo Dievu ir jo pagalba.

Ypač to reikia ten, kur vyksta persekiojimai už religinius įsitikinimus, už religijos praktikavimą. Gudrumas ir neklastingumas, drąsumas ir atsargumas tokiose aplinkybėse yra visiems privalomas, jei norima būti pasaulio šviesa.

J.V.

ŠERIFAS SU LAIKRAŠTININKAIS

Cook apskr. šerifas James O'Grady laprikčio 1 d. buvo susikvietęs vietinių Chicagos laikraščių atstovus pietų į vieną miesto centro restoraną. Dalyvavo arti 30. Šerifas papasakojo apie pastangas palaikyti tvarką apskrity ir priminė apie pasiruošimus naujiems rinkimams.

BRAZILIJA

KAZYS KARUŽA

48

Čia yra loterija, kuri vyksta 2 kartus į dieną su įvairiomis skaičių kombinacijomis. Šią loteriją daugiausia lošia neturtingieji, tikėdamiesi praturtėti. Loterija draudžiama, bet, jeigu pasitaiko laimėti, tai galima būti užtikrintam, kad bankininkas visados moka laimėtą premiją. Ši loterija yra užviešpatavusi visą Brazilijos šalį, kur neturtingi žmonės perka bilietus ir praranda savo paskutinius „grašius".

Pažvelgiau pro langą į lauką. Dangus juodas, kaip maišas, pila lietus, kaip iš kibiro. Nusiminiau ir galvoju, kad šiandien niekur neteks važiuoti, ir Gaulių šeima yra užsiėmusi savo reikalais. Likau vienas. Parašiau kelis laiškus ir nunešiau į raštinę ir galvoju, kad ši diena nueis šuniui ant uodegos, nes labai bjaurus oras. Lyja ir labai šalta lauke. Raštinėje klausiu, kur būtų galima šiandien nuvažiuoti ir ką nors naujo pamatyti.

Raštinės vedėjas gerai kalba angliškai ir man patarė nuvažiuoti į brangenybių apdirbimo fabriką, juo labiau, kad į ten taksi nuveža mane veltui. Ten bus galima apžiūrėti brangenybes ir įdomiai praleisti laiką. Brangenybių krautuvės ir jų apdirbimo įmonės palieka savo firmų adresus — bilietus dideliuose brangesniuose viešbučiuose ir apmoka taksi ten ir atgal, kad tokiu būdu galėtų privilioti turistus pirkėjus.

Paimu bilietus, sėdu į taksį ir važiuoju per didingą miestą, nors ir pila lietus, kaip iš maišo. Privažiavom didelį ir labai įdomų aukštą pastatą, kuriame gaminamos brangenybės. Apačioj prie gatvės pastatas 7 aukštų, bet, kas įdomiausia, ant jo skersai pastatytas dar vienas didžiulis dangoraižis, turi iš viso 25 aukštus. Įdomi statyba. Tokio keisto pastato nemačiau, keliaudamas po Ameriką, Kanadą ir Vakarų Europą.

Koridoriaus kairėje pusėje matau vitrinose išstatyta brangenybių — papuošalų, labai moderniškai apdirbtų, kurie turistui veria akį. Einu toliau ir vis už langų vitrinose pridėta brangenybių: deimantai, žiedai, rubinai, safirai, ametistai, turmalinai, esmeraldai ir kiti brangakmeniai, kurie yra gražiai ir skoningai išdėstyti auksiniuose rėmeliuose. Galvoju, jei čia atvyktų mano dukra Giedrė su anūke stud. Daiva, tai tikrai nusipirktų, nes kainos žymiai pigesnės negu Amerikoje ir geresni dirbiniai. Einu toliau koridoriumi ir jau mane prie durų pasitinka labai graži jauna blondinė su mėlynomis didelėmis akimis mergina ir gražiai seniui šypsosi. Ji pasisveikina mane angliškai ir paduoda literatūros. Veda prie stalo, paduoda radijo su ausiniais ir liepia eiti prie vitrinų. Prie kiekvieno lango girdžiu šio fabriko atsiradimo istoriją ir apie Brazilijos šalį — turtingą brangenybių kasyklomis ir auksu.

Prie manęs vėl prieina kita jauna graži brazilė mergina, paima radijo, veda mane į kitą patalpą. Ten mane vėl pasitinka jaunuolė mergina, veda prie stalo ir prašo sėstis. Mergina nuėjo, o aš sėdžiu ir dairausi. Kairėje pusėje kabo ant sienos maža vitrina, kuriuose po stiklu padėtas brangakmenio papuošalas, kuris tinka užsidėti moterims ant krūtinės. Didelis emeraldo akmuo, apsuptas aplinkui deimantais, o retežėliai deimantais nuvesti. Aukščiau pakabinti tų pačių papuošalų auskarai, žemiau apyrankės ir 3 esmeraldo žiedai apvesti deimantais. Tikrai gražiai atrodo, bet pagalvojau, kad kaina jų ne mažiau kaip 50,000, o gal ir 100,000.

Sėdžiu ir laukiu, turėdamas savo kišenėje vos 2000 dolerių. Galvoju, ką aš pirksiu su tiek mažai pinigų, tik galiu apsijuokinti prieš pardavėją. Bet sėdžiu. Galvoju apie to brangiakmenių fabriko įrengimą ir tą didelį turtą, kurį mačiau, tik praeidamas. Susižavėjau, bet ne man, o tik milijonieriams ši brangenybių vieta.

Užklausiu ją, kur ji taip puikiai išmoko anglų kalbą. Ji sako, kad yra atvykusi iš Amerikos prieš daugelį metų ir čia verčiasi puošmenų pardavimo bizniu, gauna gerą atlyginimą ir nuošimčius už parduotas brangenybes. Labai atvira pardavėja. Ji klausia, ką noriu pirkti ir kuo daugiausia domiuosi. Jai pasakiau, kad noriu pirkti savo anūkei ant kaklo papuošimą. Ji pakilo ir grįžo su dviem stalčiais, kuriuose buvo papuošalai po stiklu. Nuėmė stiklą ir vieną iš 4 pasirinkau, kurį nupirkau už 730 dol. Einant pro duris mane sustabdo tarnautoja ir veda prie keltuvo, kur nusileidžiame į apatinį aukštą ir nuveda į brangenybių ir suvenyrinių daiktų, papuošalų krautuvę. Ten nusipirkau dar keletą puošmenų lauktuvių moterims.

Nusipirkęs einu iš krautuvės, mane pasitinka aukštas vyriškis ir veda prie durų laukan ir sako, kad dabar jų firmos šoferis parveš mane veltui į viešbutį.

Gerai išmiegojau. Pasiruošiau kelionei. Einu paskutinį kartą pusryčių į viešbučio valgyklą. Jau buvo 9 val. ryto. Stipriai pasisotinau. Nuėjau į raštinę, apsimokėti už 4 paras viešbuty Cr. 1,369—85 dol. Tai labai pigu, nes yra 3 žvaigždžių viešbutis. Puikus nakvynės kambarys, su visais patogumais, nuoširdus patarnavimas ir geri skanūs pusryčiai.

(Bus daugiau)

HORIZONTAI

VABALNINKĖNŲ ŽEMĖS KVAPĄ IŠSAUGOJUSI KŪRYBA

Leonardas Žitkevičius — sukaktuvininkas

Šį mėnesį 75 metų amžiaus sulaukia iš Vabalninko miestelio, Biržų aps., kilęs poetas humoristas Leonardas Žitkevičius. Jis yra rašytojų Balio Sruogos, kan. K. Žitkaus-Vinco Stonio, partizanų eilėse žuvusio Mamerto Indriliūno, Aloyzo Barono, neseniai Vilniuje mirusios Pranės Aukštikalnytės-Jokimaitienės, dabarties Lietuvos poeto Jono Strielkūno ir kitų žemietis. Kai mano karta dar tik pradėjo po žemę ropoti, L. Žitkevičius 1927 m. jau skelbė to meto „Žvaigždutėje" savo pirmuosius eilėraščius. Iki Lietuvos nepriklausomybės saulėleidžio jis, šalia iš to paties Biržų krašto kilusio Vytės Nemunėlio, jau spėjo iškilti į geriausius vaikams rašančius poetus. Kas Leonardą iškėlė į poezijos aukštumas? Į tai atsako poetas A. Gustaitis LE, L. Žitkevičiaus poeziją vaikams šitaip aptardamas: „Grakšti eilėraščio forma, vaiko bei paauglio pasauliui artimas turinys, giedri nuotaika ir humoristinis elementas šią Žitkevičiaus kūrybą iškėlė tarp geriausių šios mūsų jaunimo literatūros vertybių..."

Kad Leonardas toks pats vaikų poezijos meistras išliko ir gyvendamas Amerikoje, liudija kad ir šis eilėraštukas, paskelbtas 1985 m. išleistoje poezijos knygutėje „Aš nelauksiu, kol užaugsiu" — Vis regiu aš baltą vytį / Ir vis noriu jį pavyti. / Bet jis lekia nuolatos, / Tik prie Nemuno sustos. / Tegu lekia visą kelią. / Mano širdį tegul kelia, / Kad keliautų ji kartu / Lig pat Nemuno krantų.

Baigęs savo gimtojo Vabalninko pradžios mokyklą, įstojo į Biržų gimnaziją ir joje besimokydamas skelbė pirmuosius eilėraščius vaikams. 1934 m. gimnaziją baigęs įstojo į pedagoginį institutą ir, jį baigęs, kurį laiką mokytojavo. 1939 m. atgavus Vilnių, tenykščiam universitete studijavo lituanistiką, ruošdamasis redaktoriaus darbui. 1935 m. išleido vaikams poezijos knygą „Čyru vyru pavasaris" ir 1938 m. „Su tėvelio kepure". Toks buvo jo sudėtas kūrybinis kraitis nepriklausomoje Lietuvoje. Okupacijų metais dar išėjo dvi jo poezijos vaikams knygos.

Tačiau bolševikams 1940 m. birželio mėn. okupavus Lietuvą, netrukus ir Leonardas pakeitė savo kūrybos žanrą, šalia poezijos vaikams kultyvuodamas ir šmaikščią politinę satyrą, ilgainiui šiame žanre, šalia Antano Gustaičio, Albino Valentino, Pulgio Andriušio, savo žemiečio Aloyzo Barono ir kitų, tapdamas svarbia figūra. Vabalninke pirmą kartą teko išgirsti kandžią politinę satyrą, išjuokančią du to meto diktatorius Staliną ir Hitlerį: „Viens raudonas, kaip šėtonas, / Kitas rudas, kaip šuva. / Neatskirsi nei iš tono, / Kur Berlynas, kur Maskva..."

Pradžioje nesusigaudėm, iš kurio Lietuvos kampo atkeliavo ši ir kitos satyros. Tik vėliau paaiškėjo, kad tai kaimyno L. Žitkevičiaus kūryba. Tuo tarpu jos autorius neseniai man rašytame laiške apie tą satyrą taip pasakojo: „Man tuo metu dirbant valstybinėje leidykloje, atskubėjo pas mane viena mergina, tos įstaigos tarnautoja, su tiksliai nusirašytu tuo eilėraščiu ir ji man parodė, nežinodama, kad esu jo autorius. Vėliau girdėjau (ir tebegirdžiu) ji kartojant daugelyje vietų. Tai iš visos mano poezijos plačiausiai paplitęs eilėraštis, nors jis ir nėra iš gerųjų. Žinoma, jis jau nieko nesako jaunesnėms kartoms, nebent kas juo susidomėtų kaip istoriniu..."

Taip L. Žitkevičius, vokiečių okupacijos metais būdamas valstybinės leidyklos ir Kauno radiofono literatūros skyriaus redaktorium, šalia poezijos vaikams parašė ir nemažai satyrų, su tuo žanru nesiskirdamas ir išeivijoje. Čia 1950 m. Runcės Dandierino slapyvardžiu pasirodė satyrų rinkinys „Šilkai ir vilkai", 1957 m. jau Balio Pavabalio pseudonimu „Vizijos prie televizijos", o 1984 m. „Milžinai ir slibinai". 1954 m. L. Žitkevičius išleido rimtosios poezijos knygą „Daiktai ir nuorūkos", ją pavadindamas lyrinių ironijų rinkiniu. Iš to rinkinio pacituosiu „Nuorūką", tokią pat žaismingą, kaip ir visos jo ironijos: Imi nuo žemės nuorūką. / Žvelgi su šypsena. / Kaip nuorūka, kaip nuorūka / Nurūkusi diena. / O tu likimo genamas, / Čia mėtaisi kartu. / Kaip nuorūka gyvenimas. / Kaip nuorūka ir tu.

Šis rinkinys, kaip ir kiti JAV išleisti (jų tarpe ir 1953 m. premiją laimėjusi „Saulutė debesėliuos") parašyti V. Vokietijoje ir šiame krašte. Su redaktoriaus darbu L. Žitkevičius nesiskyrė ir pasitraukęs iš Lietuvos. Augsburge jis buvo ten ėjusio savaitraščio „Žiburių" literatūros skyriaus redaktorius, atvykęs 1947 m. į JAV kurį laiką redagavo Brooklyne ėjusį savaitraštį „Ameriką". Po to ilgesnį laiką dirbo fabrike, o pasitraukęs pensijon, kurį laiką dar talkininkavo savaitraščio „Darbininko" redakcijoje.

Paminėtina, kad vokiečių okupacijos metais dalyvavo antinacinėje rezistencijoj, bendradarbiavo pogrindžio spaudoje ir taiklia satyra nuogino okupanto niekšybes, kėlė lietuvių patriotinę nuotaiką ir laisvės viltį. Šiuo okupacijos metu jis suredagavo ir slaptą leidinį „Literatūros vakaras".

Aptariant L. Žitkevičiaus rimtąją ir humoristinę poeziją, vėl tenka pasiremti LE: „Be vaikams skirtos literatūros Žitkevičius dažnai prabyla ir rimtais poezijos posmais, kur vyrauja motyvai — meilė, prarastos tėvynės atošvaistės, ilgesys, sudužusios iliuzijos, dažnai išdainuotos su ironiška šypsena... Vėlesniais laikais išgarsėjo eiliuotu humoristiniu žodžiu, išaugdamas vienu talentingiausių mūsų humoristinės poezijos kūrėjų... Savo aštria ir lengvai valdoma plunksna vikriai smaigsto politines, kultūrines ir šiaip margos kasdienybės temas..."

Šiais tautos atgimimo laikais L. Žitkevičius prisimenamas ir Lietuvoje. Jo biografijos metmenys paskelbti tarybinėje enciklopedijoje, jo poezija skelbiama satyros žurnalo „Šluotos" š.m. rugpjūčio mėn. numeryje su tokia V. Kazakevičiaus pastaba: „Išeiviškos buities kritika jo humoristinėje poezijoje nėra tokia aštri, aktuali... jo ironija lengvesnė, ne tokia pavojinga ‚vadavimo dvasiai'..."

Tačiau mes, ypač Leonardą arčiau pažįstantys, galim drąsiai teigti, kad tuo atveju, jei L. Žitkevičius būtų pasilikęs Lietuvoje, tai vien už tyčiojimąsi iš Stalino Sibiras būtų buvęs neišvengiamas.

Šį sukaktuvininko L. Žitkevičiaus prisiminimą baigiu jo draugų Lietuvoje žodžiais: „Šiais metais poetas Leonardas Žitkevičius švenčia gražų jubiliejų — 75-ąsias gimimo sukaktuves. Malonu, kad šykšti žodžiais, bet laisvut laisvutėlė lyrinėmis vizijomis, sugestijonuota, vabalninkėnų žemės kvapą išsaugojusi poeto kūryba, jo lietuviškai kukli asmenybė nelieka užmarštyje ir Lietuvoje, jo brangioje gimtinėje. Belieka nekantriai laukti (o tam turim pagaliau realų pamatą), kad Leonardo Žitkevičiaus poezijos radastėliai bus sukviesti į naujas poezijos knygas, atspaustas mūsų spaustuvėse, ir daug plačiau galėsime džiaugtis mūsų krašte gimusiu talentu, gyvenimo vėtrų taip toli nuburiuotu, iš svetimų kermošių sugrįžusiu. Yra realių vilčių, kad artimiausiu metu L. Žitkevičiaus poezijos rinktinę išleis ‚Vyturio' leidykla. Nekantriai jos lauks biržiečiai". Baigiant šią skiltį rašyti, mintys vėl grįžta į mūsų su Leonardu tėviškę, Vabalninką, kur, kaip paskelbė „Gimtasis kraštas", neseniai buvo iškilmingai perlaidoti 95 partizanų palaikai. Tai buvę ir Leonardo, ir čia rašančiojo, draugai bei pažįstami.

LIETUVIAI CALIFORNIJOJE

ATVYKSTA TORONTO „ARAS"

LB Vakarų apygardos valdybos ir „Spindulio" ansamblio kviečiamas, į Los Angeles atvyksta Toronto vyrų choras „Aras" (35 asmenys) su savo vadovu A. Verikaičiu ir akompanuotoju J. Govėdu. Koncertas bus sekmadienį, gruodžio 3 d., 12 val. (tuoj po lietuviškų Mišių) Šv. Kazimiero parp. salėje. Įėjimas su užkandžiais — auka 10 dol.

Po programos apatinėje salėje bus pietūs su svečiais choristais. Norintieji juose dalyvauti prašomi iš anksto iki lapkričio 27 d. pranešti „Spindulio" vadovei D. Varnienei, tel. (213)663-1366.

PIKTAS NORAS APKARPYTI LIETUVĄ

Užsienyje gyvenantieji lietuviai, netgi rašantieji bei pasirodantieji knygos puslapiuose, kartais neatlaidžiai apkapoja dar tebeokupuotą Lietuvą, kad, Lietuvai atgavus nepriklausomybę, turėtume iš naujo apkarpytą, apkapotą Lietuvą.

Tais reikalais daugelį sykių rašiau, kalbėjau. Iš naujo neverta aiškinti. Ruošiantieji spaudai ar kitokiomis progomis duomenis apie siektiną būsimą Nepriklausomą Lietuvą, o neturintieji priimtino Lietuvos žemėlapio, galėtų kreiptis į mane, atsiųsčiau nedidelio formato.

Algirdas Gustaitis

VYRŲ CHORAS IR KVARTETAS PARAPIJOS RENGINYJE

Lietuvių parapijai išeivijoje tenka atsakingas uždavinys: nesiribojant tautiečių religinių reikalų rūpesčiais, reikia sudaryti sąlygas ugdyti jų tautinę sąmonę bei kultūrą, saugojant ją nuo svetimų įtakų. Šie dalykai yra tokie lygiagretūs ir tik jų darnoje įmanoma vykdyti lietuviškos parapijos misiją. Todėl suprantama, kodėl kadaise J. Šliūpas, kuris anaiptol nebuvo pamaldus, į JAV pasikviečia iš Lietuvos Gardino vienuolyne už lietuvišką veiklą uždarytą kun. Aleksandrą Burbą, kad jis įsteigtų lietuvišką parapiją čia gyvenančių lietuvių tautinei dvasiai palaikyti ir apsaugoti juos nuo lenkiškos įtakos. Atrodo, kad Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos vadovai, tai suprasdami, tokiu keliu ir eina. Čia parapijos pastogėje telkiasi daugelio lietuviškų organizacijų veikla su jų visuomeninių ir kultūrinių darbų programomis. Ir pati parapijos vadovybė savo renginiams stengiasi parūpinti aukštos kokybės menines programas, dažnai iš kitur pasikviečiant, iškiliausias menines pajėgas.

Šiemet Šv. Kazimiero parapijos rudens renginio — baliaus, kurį deramai tiktų vadinti padėkos diena, spalio 29 d., parap. salėje programa buvo atlikta vietos meninių pajėgų.

Programą pradėjo parap. komiteto pirm. J. Pupius, pasveikindamas gausiai susirinkusius. Maldą sukalbėjo klebonas kun. dr. A. Olšauskas. Į sceną tuojau išėjo naujai suorganizuotas vyrų choras su dirigentu muziku A. Jurgučiu. Choras dviem išėjimais — pirmoje dalyje padainavo „Tylus buvo vakarėlis" ir „Miškų gėlė" su solistu E. Jarašūnu. Antroje dalyje „Pajūriais pamariais" (muzika V. Kuprevičiaus, žodž. P. Babicko), „Jūreivių daina" (muzika E. Balsio, žodž. K. Kubilinsko). Choro sąstate 19 asmenų. Balsai skambėjo pasigėrėtinai. Ir nuostabu, jo sudėtyje yra daugelis dainininkų, kurie gali atlikti solo partijas. Čia įsijungė visi L.A. vyrų kvarteto nariai ir kiti ilgamečiai parapijos choro nariai.

Vyrų kvartetui, jau tik išeinant į sceną, visi smarkiai plojo. Kvartetas (R. Dabšys, E. Jarašūnas, A. Polikaitis, B. Seliukas) su akompaniatore muzike R. Apeikytė, neseniai grįžę iš Lietuvos, atliko: „Tikiu" (muzika R. Apeikytės, žodž. Z. Aido), „Kampelis mielas" (muz. A. Kačanausko), „Dainų pynė" (abu paskutiniai aranžuoti A. Jurgučio). Priedo buvo padainuota „O ko nusižvengei, bėrasai žirgeli". Kvarteto dainos ir laikysena scenoje tiesiog užkerėjo auditoriją. Plojimams nebuvo galo. L.A. vyrų kvartetas — rimtas, stiprus vokalinis vienetas. Balsai rinktiniai. Puikus susidainavimas. Darni laikysena scenoje.

Prisimenant kvarteto koncertinę kelionę Lietuvoje, kur dainininkai buvo laukiami ir labai svetingai sutinkami, viename laiške iš Kauno rašoma: „Sutikome su duona ir druska atplaukiantį Nemunu jūsų vyrų inžinierių kvartetą. Su ašaromis išklausėme jų atliekamas tėvynės ilgesio dainas, tarp kurių mano mėgiamiausia „Aras", kurią išmokau viešėdama pas jus. Scena skendo gėlėse. Pateko į salę gal tik trečdalis norėjusių juos išgirsti. Jaučiau, vis didesnis dvasinis ryšys tarp lietuvių, kur jie begyventų — visus juos jungia ir riša Lietuvos žemė. Klausausi aš jų ir galvoju: tik jūs pabėgę nuo maro sugebėjote išlaikyti ir išpuoselėti tas lietuviškas dainas, tautines tradicijas. Mes, pokario vaikai, buvome užtvindyti rusiškais filmais ir dainomis, verčiami jas dainuoti. Bijojome dainuoti lietuviškas patriotines dainas, mylėti savo istoriją"...

Renginio programa buvo trumpa, bet nuotaikinga, uždeganti. Tad ir pasibaigus oficialiai daliai, prie stalų

(Nukelta į 6 psl.)

LIETUVOS PERSITVARKYMO SĄJŪDIS SIŪLO IŠEIVIJOS LIETUVIAMS NAUJĄ LAIKRAŠTĮ:

„Respublikos" laikraščio prenumeratą 1990 metams užsieniui priimama jau dabar. Laikraščiai bus siunčiami oro paštu. Visiems, kas nori 1990 metais gauti 300 „Respublikos" laikraščio numerių, reikia užpildyti pateikiamą anketą, iškirpti ją ir išsiųsti nurodytu adresu.

Siunčiu „Respublikos" laikraščio prenumeratos 1990 metų mokestį $85.00 JAV dolerius
taip pat siunčiu auką $------ JAV dolerius

Pavardė, vardas ----------

Adresas ----------

Čekius rašyti: **Sąjūdžiolnfo.** Siųsti: **7159 S. Whipple, Chicago, IL 60629, U.S.A.**

Be to, pranešama, kad „Respublika" priima visas tautiečių, gyvenančių užsienyje, reklamas ir skelbimus. Jos superkamos ir perduodamos per „SąjūdžioInfo". Visas „Respublikos" platinimo užsienyje ir reklamų bei skelbimų klausimais reikia kreiptis į „Respublikos" atstovę Čikagoje Ritą Dapkutę („SąjūdžioInfo").

G.T. INTERNATIONAL 708-430-8090
9525 SO. 79TH AVENUE HICKORY HILLS, IL 60457

G.T. INTERNATIONAL DĖKOJA VISIEMS SAVO KLIENTAMS UŽ IŠSKIRTINAI GERĄ 1989 M. SEZONĄ. KVIEČIAME VISUS KELIAUTI SU MUMIS 1990 METAIS.

1990 EKSKURSIJŲ TVARKARAŠTIS

9001 KULTŪROS KONGRESO EKSKURSIJA gegužės 15-31 d.
Čikaga/Berlynas/Vilnius: Lietuva 14 nkt. Vakarų Berlynas 1 nkt.
KAINA: $1,875.00

9002 TURISTINĖ KELIONĖ SU SUSTOJIMU VOKIETIJOJE birželio 7-22 d.
Maskva 1 nkt. Lietuva 10 nkt. Vokietija 3 nkt.
KAINA: Iš Čikagos $2,620.00 Iš New Yorko $2,490.00

9003 GYDYTOJŲ SUVAŽIAVIMAS IR DAINŲ ŠVENTĖ birželio 29—liepos 15 d.
Vilnius per Torontą/Helsinkį/Taliną: Lietuva 15 nkt.
KAINA: $2,280.00

9004 DAINŲ ŠVENTĖ „Grandies" Ansamblio iškyla liepos 2-25 d.
ŠI KELIONĖ IŠPARDUOTA

9005 DAINŲ ŠVENTĖ liepos 3-19 d.
Čikaga/Berlynas/Vilnius: Lietuva 14 nkt. Vakarų Berlynas 1 nkt.
KAINA: $2,095.00

9006 TURISTINĖ KELIONĖ SU SUSTOJIMU AUSTRIJOJ IR VENGRIJOJ rugpjūčio 1-16 d.
Lietuva 10 nkt. Viena 2 nkt. Budapeštas 2 nkt.
KAINA: Iš Čikagos $2,762.00 Iš New Yorko $2,642.00
(Visos kainos gyvenant dviese kambaryje)

KELEIVIAI, KURIEMS NETINKA DATOS AR NENORI KELIAUTI SU GRUPE, GALI IŠSIPIRKTI PAS MUS KELIONĘ SU SPECIALIAI SUDARYTAIS MARŠRUTAIS:
— pasirinkite kelionės ilgį nuo 3-30 dienų;
— Maskvoje Jus pasitiks, perveš ir įsodins į lėktuvus;
— pageidaujant, Maskvoje Jus apnakvydins jaukioje, lietuviškoje aplinkoje;
— jeigu domina Maskva, galima apžiūrėti miestą su palydovu.
— Lietuvoje pasirinkite Jums mielesnę apsistojimui vietą ar tai būtų Vilnius, Kaunas ar Palanga — o gal visos trys po keleta dienų.

PASKAMBINKITE AR UŽEIKITE — MIELAI PATARNAUSIM!

MŪSŲ FIRMA TAIP PAT SUTEIKIA VISAS KELIONIŲ PASLAUGAS. Padedame sutvarkyti iškvietimo dokumentus, rašome bilietus Jūsų artimiesiems atvykstantiems iš Lietuvos. Galime parūpinti bilietą nuo pat Maskvos iki Jūsų miesto. Turime žmogų suteikiantį sutikimo ir persodinimo paslaugas New Yorke ir Washingtone — patikimi profesionalai, kaip ir visi mūsų firmos darbuotojai.

Neužmirškite mūsų Jūsų biznio ar šeimos atostogų progomis. LAUKIAM JŪSŲ VISŲ!

SĖKMINGAI IR SAUGIAI JAU PERSIŲSTA VIRŠ DVIEJŲ MILIJONŲ DOLERIŲ ARTIMŲJŲ APIPREKINIMUI LIETUVOJE!

Toliau tęsiame šį patarnavimą greitai ir patikimai parūpinti mašinas, bei iškviesti jūsų artimuosius jiems patogiu laiku, be palydovo, už Jūsų nurodytą sumą apsiprekinti užsienio valiutos parduotuvėje.

Kainoraščiai bei platesnė informacija bus mielai Jums pristatyta kreipiantis:

G. T. INTERNATIONAL INC.
9525 SO. 79TH AVENUE
HICKORY HILLS, IL 60457-2259
TEL. 708-430-7272

PRAŠOME ATKREIPTI DĖMESĮ Į NAUJĄ ADRESĄ IR TELEFONO KODĄ.

NORINTIEMS PASVEIKINTI SAVO GIMINES AR DRAUGUS

LIETUVOJE

Žaibas

Siūlome pasirinkti tinkamą sveikinimą Šv. Kalėdų, Naujųjų Metų, Jubiliejų, Vestuvių, Krikštynų ar bet kokia kita proga.

9525 SO. 79TH AVENUE
HICKORY HILLS, IL 60457
708-430-8090

Nr. 1
Didelė puokštė gėlių
Dėžė šokoladinių saldainių
ŽAIBO kelioninis maišas
ŽAIBO parkeris **$50.00**

Nr. 2
Septynios (7) rožės
Dėžė šokoladinių saldainių
Butelis šampano
ŽAIBO kelioninis maišas
ŽAIBO parkeris **$55.00**

Nr. 3
Septynios (7) rožės
Dėžė šokoladinių saldainių
Butelis šampano
Butelis degtinės
ŽAIBO kelioninis maišas
ŽAIBO parkeris **$65.00**

Nr. 4
Devynios (9) rožės
Dėžė šokoladinių saldainių
Du (2) buteliai šampano
Butelis degtinės
ŽAIBO kelioninis maišas
ŽAIBO parkeris **$75.00**

Nr. 5
Vienuolika (11) rožių
Dėžė šokoladinių saldainių
Du (2) buteliai šampano
Du (2) buteliai degtinės
ŽAIBO kelioninis maišas
ŽAIBO parkeris **$85.00**

Nr. 6 — MAISTAS
5 sv. kumpis
Riešutinis sviestas
4 sv. ryžių
Slyvų
Razinų
Aliejaus
Įvairių pusryčinių kruopų (cereal)
Įvairių arbatų
2 sv. kavos
Gėlės **$100.00**

Nr. 7 — VAISTAI & VITAMINAI
Asperinas (3x100)
CENTRUM vitaminai — 100
B-Complex — stress
MAALOX
CALAMINE
Dantų pasta (2)
Muilas (8)
SUDAFED — 100
Band-Aids (300)
Gėlės **$115.00**

Nr. 8 — DIABETININKAMS
Kraujo cukringumui matuoti glukometras
Gėlės **$250.00**

Nr. 9 — KŪDIKIAMS
10 dėžių — 12 stiklainių kiekvienoje: persikai, bananai, žalios pupelės, žirniai, morkos, veršiena, jautiena, kiauliena, kumpis, kalakutas.
Gėlės **$150.00**

Sveikinimai pristatomi į namus Jūsų nurodytą dieną ir adresu. ŽAIBO vardu išrašytą čekį siųsti kartu su užsakymu.

Red. Rita Likanderytė, 6556 S. Talman, Chicago, IL 60629. Tel. 312-737-9057.

SUSITIKUS SU PUIKIAIS ŽMONĖM IŠ LIETUVOS

Per paskutines kelias savaites Chicagoje lankėsi labai daug svečių iš Lietuvos. Atvažiavo ne tik pavieniai asmenys, bet ir ansambliai, sporto komandos bei muzikiniai vienetai. Štai turėjome progos nors ir trumpai susipažinti su Vilniaus universiteto ansambliu, su Lietuvos irkluotojais ir su Kernagio Dainos teatru. Noriu čia tik trumpai apibūdinti šiuos vienetus tiems, kurie jų nematė.

Vilniaus Universiteto ansamblis

Spalio 7-12 dienomis Chicagoje apsilankė Vilniaus universiteto ansamblis. Jo koncertus čia rengė Margučio radijo programa, vadovaujama energingo Petro Petručio. Į Ameriką ir į Kanadą šį ansamblį atsikvietė Toronto Gintaras, kuris pavasarį koncertavo Lietuvoje. Ansamblis atvyko į Chicagą po ilgos autobuso kelionės iš Toronto, 49 žmonių sąstatu. Nors ilgai keliavo, bet džiaugėsi atvykę Chicagon. Greitai susidraugavome su mūsų viešniom Egle ir Julita bei kitais ansambliečiais. Po šiltos vakarienės, prisegę visiems po ženkliuką ir įteikę po gėlytę, išvažiavom namo, o vėliau susipažinimui Gintaro svetainėn.

Šeštadienis — bent pusiau laisvas, o po pietų vyksta generalinė repeticija, susipažinimas su mūsų Jaunimo centro sale. (Jie visi skundėsi, kad scena per maža, bet kas žinojo prieš 30 metų statant Jaunimo centrą, kad šioj scenoj pasirodys 50 žmonių ansambliai!) Visi ansambliečiai labai jaudinosi, ne vien tik dėl pirmojo koncerto Chicagoje, bet ir dėl pirmojo koncerto Šiaurės Amerikoje. Bet rūpintis ir jaudintis nebuvo ko — ansamblis puikiausiai pasirodė sausakmišai Jaunimo centro salėje susirinkusiai publikai — ne tik vieną kartą, bet tris... Net trūko vietos atsisėsti, bet aš susiradau labai gerą kampelį — prisiglaudžiau prie šviesų tvarkytojos Vidos Momkutės ir iš viršaus labai puikiai mačiau visą programą ir galėjau savo naujiems draugams parodyti žmonių pasitenkinimą bei viso ansamblio puikiai atlikta programą ir garantuotą pasisekimą.

Koncetas kaip eilėraštis — ir žiūrovams ir skaitytojams visai nesvarbu, kiek dėl jo nemiegota naktų, kiek metų reikėta kaupti patirtį, kiek teko taisyti, braukyti, repetuoti, kiek ko išmesti. Ir žiūrovams, ir skaitytojams svarbu tik tai, ką jie šią akimirką patiria.

Sėdėdama ansamblio koncerte, dažnai pagalvoju: iš kur toks įtaigumas, smagumas? Studentai ne koncertuoja, o kiekvieną kūrinį tiesiog išgyvena. Programa — tai ne paskira dáina po dainos, ne šokis po šokių, o vientisas audinys.

Ansamblio programos — tai pačių vertingiausių lietuvių liaudies šokių ir dainų gyvenimas scenoje ir tuo pačiu šiuolaikinis liaudies menas, pratęsiantis geriausias liaudies kūrybos tradicijas. Šokių elementai ir dainos — atėjusios iš žilos senovės, bet visa tai šiandien kompozitorių ir choreografų perkurta pritaikyta šiuolaikiniam studentui, pasakoja ansamblio meno vadovas Vidas Aleksandravičius.

Koncerto programoje — šokiai, dainos, liaudies instrumentų orkestras. Kai kurie šokiai matyti, kai kurios dainos girdėtos, bet viskas atlikta su šypsena ir naujumu. Naudotų instrumentų yra net 36. Visi patenkinti, laimingi ir dar vis negali tikėti, kad jie atlieka programą laisvajame krašte, Chicagoje.

Vilniaus universiteto ansamblis prie Jaunimo centro paminklo žuvusiems už Lietuvos laisvę, spalio 8 d.

Po labai trumpos viešnagės Chicagoj, jie išvažiavo gastroliuoti toliau — į Clevelandą, Detroitą, Torontą ir Montrealį. Dabar jie jau visi namuose ir turbūt dar vis negali patikėti kad čia buvo ir čia atliko labai sėkmingus koncertus. Chicagos koncerto įrašą padarė Šidlauskas. Video kopiją galima gauti kreipiantis į Petrą Petrutį ar pas patį Šidlauską. Savo naujiems draugams Eglei, Julitai, Raimondui, Sauliui, Aušrai, Artūrui, Eugenijui, Dainai, Kastyčiui ir kitiems, su kuriais neturėjau progos susipažinti, linkiu daug sėkmės ir tikiuosi, kad netrukus vėl susitiksime — šį kartą gal pas juos.

Irkluotojai

Dar trumpiau Chicagoje svečiavosi Lietuvos irkluotojų vyrų ir moterų komandos. Jie čia atvažiavo lapkričio 1 d., o lapkričio 3 d. jau skrido į Seattle tolimesnėm rungtynėm.

Lietuvos irkluotojai — tai nemaži žmonės, net ir moterys yra kokių šešių pėdų, o jų draugiškumas ir nuoširdumas — dar didesnis. Į Chicagą šie sportininkai atvyko po labai sėkmingų rungtynių Milwaukee mieste, kur po Lietuvos trispalve, jie lengvai laimėjo 1500 m. lenktynes. Varžybos vyko aštuonviečiais laivais vyrų ir moterų grupėse. Kiek jau teko girdėti, ir Seattle mieste jiems labai gerai pasisekė — ir ten nunešė kitas komandas. Komandų gretose buvo labai daug pasaulio čempionų, olimpiadų dalyvių bei medalių laimėjusių irkluotojų.

Violetos pakviesta, atėjau į Seklyčią su jais susitikti. Nors ir ne visi dalyvavo vakarinėje programoje, bet galėjai matyti, kokie milžinai mūsų žmonės yra. Jiems viskas įdomu ir jie viską nori pabandyti — ir biliardą lošti ir naujus, negirdėtus gėrimus paraugauti, ir krepšinio sviedinį pamėtyti (jie visi yra labai geri krepšinio žaidėjai!), bei „fūsbal" pamėginti, bei šokti moderniškus šokius pagal naujausią amerikietišką muziką. Jie taip pat kalbino bartenderį angliškai ir jį apdovanojo visokiausiais ženkliukais. Jiems čia viskas labai patiko, tik gaila, kad taip trumpai teko su jais pabūti. Lietuvos irkluotojams linkim tik viso geriausio ir laimėti dar daug daug rungtynių bei medalių.

Dainos teatras

Paskutiniausias ansamblis, kuris čia koncertavo — tai Vytauto Kernagio vadovaujamas Dainos Teatras, kuris atliko labai įdomią programą / kabaretą „Tarp girnų" trečiadienį, lapkričio 8 d., Jaunimo centro didžiojoje salėje. Kabaretas turėjo įvykti kavinėje, bet kadangi buvo labai didelis susidomėjimas, rengėjai perkėlė programą į didžiąją salę. Visi šio vieneto nariai — jauni ir labai talentingi vyrukai ir viena labai įdomi mergina, kuri puikiai suvaidino Miss Stagnacijos rolę. Šie visi žmonės moka groti ne tik vienu kuriuo instrumentu, bet keliais — štai vienas skambina pianinu, kitoj dainoj tas pats muzikantas groja gitara, toliau — jis pasirodo su klarnetu. Šiame ansamblyje, be paties Kernagio, labai stipriai reiškėsi ir rodėsi savo gabumais bei kūrybingumu Marijus Šnaras, kuris ne tik grojo įviriais instrumentais, bet taip pat buvo kai kurių dainų autorius (ir žodžiai ir muzika). Kabareto progrmoje taip pat dalyvauja Andrius Kulikauskas, Gintaras Tilvytis, grakščioji Ilona Balsytė, Mindaugas Gabrys, Kęstutis Gascevičius ir kiti, su kuriais neteko dar susipažinti. Per daug apie šią programą nenoriu sakyti, nes jie tą pačią programą kartos Jaunimo centro salėje per Padėkos dienos savaitgalį, bet galiu pasakyti, kad koncertas sudėtas iš dviejų dalių — formalioji dalis ir ne taip formali dalis.

Reikia būtinai pamatyti šią programą, kad galėtumėte pamatyti, kokie gabūs visi šitie žmonės yra — ne tik kaip instrumentalistai, bet jie moka ir padeklamuoti, pasijuokti ir paišdykauti. Kai kurios dainos visiems jau dažnai girdėtos, ir salėje sėdėję dainavo kartu su daininkais, kitos visai negirdėtos, bet vis tiek viliojančios.

Programa pradėta jau pažįstamais žodžiais: „Labas vakaras, brangūs žiūrovai. Jus sveikina vienintelis ir nepakartojamas kabaretas ‚Tarp girnų' ". O kas seka toliau, nesakysiu — turėsit ateiti patys į koncertus, kurie bus lapkričio 25 ir 26 d. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Atėję nenusivilsite — programa įvairi, judri ir gyva nuo mažiausios veido išraiškos iki didžiausio šokio judesio.

Kaip matote, Chicagoje lietuviai nesnaudžia — nei vietiniai žmonės, nei atvažiavę iš Lietuvos ansambliai, sportininkai. Viena grupė yra reikalinga kitai, ir be vienos ar kitos grupės nebūtų toks didelis bendras pasisekimas.

Rita Likanderytė

SVAJONĖ KERELYTĖ APIE JAUNIMO SĄJUNGĄ

Lapkričio 5 d., Jaunimo centro patalpose susirinko saujelė jaunų žmonių, kurie domisi Jaunimo Sąjungos ateitim, išrinkti naują valdybą. Nors susirinkusių buvo labai mažai, bet buvo išrinkta nauja stipri valdyba. Akademinės Prošvaistės labai trumpai užkalbino naująją Chicagos LJS pirmininkę Svajonę Kerelytę.

AP: Sveikinu, Svajone, naujose pareigose. Pasakyk, kas dar įeina į naują valdybą?

Svajonė: Ačiū už linkėjimus. Valdyba dar kol kas susidaro iš penkių žmonių, bet reikalui esant, gal reikės vėliau kooptuoti kitų narių. Į valdybą įeinu aš pati pirmininkės pareigom ir taip pat Tomas Vieraitis — vicepirmininkas, Vytenis Kirvelaitis — iždininkas, Aušra Jasaitytė — sekretorė ir Rasa Miliauskaitė — politinės srities koordinatorė.

AP: Kodėl kvieti šiuos žmones į valdybą?

Svajonė: Aš šiuos žmones asmeniškai pažįstu ir žinau, kad jie turi idėjų, yra patyrę veikėjai ir jei sako, kad ką nors padarys, tai žinau, kad darbas bus atliktas.

AP: Nors tave daug kas Chicagoje pažįsta, bet su Jaunimo Sąjunga pradėjai dirbti ne per seniai. Kaip manai, kad tau seksis vadovauti šiam skyriui?

Svajonė: Nors su pačia Sąjungą nelabai ilgai dirbu, bet iš draugų bei savo pačios patirties kitose organizacijose galvoju, kad pareigas atliksiu gerai. Aš gal ir neveikiau su sąjunga, bet jaunimui vadovavau kitose pareigose. Dėsčiau Donelaičio mokykloj, buvau Aušros Vartų tuntininkė bei Akademinio Skautų Sąjūdžio Filisterių pirmininkė. Ta patirtis man bus labai reikalinga, dirbant ir su Jaunimo Sąjunga.

AP: Kada numatai šaukti Chicagos skyriaus susirinkimus?

Svajonė: Susirinkimus turbūt paliksim jau įprasta tvarka — kiekvieno mėnesio pirmą sekmadienį. Keisis tik vieta. Susirinkimai turbūt vyks Jaunimo centre, bet apie juos pranešim vėliau.

AP: Kokius numatai ateities planus?

Svajonė: Žinoma, mūsų pirmas įsipareigojimas bus Kalakutiniai šokiai. Šokių klausimas jau beveik išspręstas, laukiame dabar tik lapkričio 23 d. Jei kas dar galėtų ar norėtų prisidėti prie įvairių komitetų, prašome kreiptis pas mane ar pas Tomą Vieraitį. Taip pat norime daryti vakaronę su Darium ir Audrium Polikaičiais bei su Edžiu Punkriu iš Toronto, pristatant vaizdajuostę ‚Roko Maršas per Lietuvą'. Vieta ir laikas dar galutinai nenustatyti.

Taip pat numatome Vasario 16 demonstracijas ir „Baisiojo birželio" minėjimą. Norime prisidėti ir pagloboti Norvaišų studijos mokinius (Česlovas ir Juratė Norvaišos — profesionalai „ballroom" šokėjai su savo mokyklos penkiom porom atvažiuoja į Chicagą sausio pabaigoje — Red.). Žadame ruošti vakarones ir gal kai kurias paskaitas. Taip pat norime arčiau bendradarbiauti su kitom jaunimo organizacijom.

AP: Kokia, manai, yra sąjungos didžiausia problema?

Svajone: Didžiausia problema yra narių stoka ir kaip tuos jaunus žmones pritraukti į sąjungos veiklą. Kaip minėjau, žadam glaudžiau dirbti su kitom jaunimo organizacijom. Norime ruošti tokius renginius, kurie būtų įdomūs jaunimui. Taip pat žadame pereiti per visas lituanistines mokyklas su Jaunimo sąjungos pranešimais ir propaganda. Tokiu būdu galėsime supažindinti net ir moksleivius su mūsų veikla, kad jie galėtų ir norėtų ateiti į mūsų susirinkimus.

AP: Svajone, ačiū už šiuos žodžius ir linkiu daug sėkmės naujose ir dažnai nedėkingose pareigose. O visas jaunimas, kuris nori padėti su įvairiais darbais, ypač su ateinančiais Padėkos dienos šokiais, galite kreiptis į Svajonę.

JAUNIMO RENGINIAI

Lapkričio 18 — Sutartinės koncertas iš Toronto Lietuvių centre Lemonte.

Lapkričio 19-20 — Holiday Folk Fair tarptautinis festivalis Mecca centre, Milwaukee, Wisconsin.

Lapkričio 19 — Dalios Eidukaitės-Fanelli koncertas Balzeko lietuvių kultūros muziejuje.

Lapkričio 22 — VI-tojo Mokslo ir Kūrybos simpoziumo vakaras Jaunimo centro kavinėje, Chicagoje.

Lapkričio 23 — Jaunimo Sąjungos Kalakutiniai šokiai Jaunimo centre, Chicagoje.

Lapkričio 23-26 — Šeštasis Mokslo ir kūrybos simpoziumas Lietuvių centre, Lemonte ir Jaunimo centre, Chicagoje.

Lapkričio 25-26 — Vytauto Kernagio „Dainos teatro" koncertai Jaunimo centre, Chicagoje.

Gruodžio 8 — Danutės Bindokienės knygos pristatymas Jaunimo centro kavinėje, Chicagoje.

Gruodžio 17 — Kernavės tunto „Kūčios" Jaunimo centro mažojoje salėje.

Gruodžio 25 — Kalėdiniai šokiai Jaunimo centre.

Gruodžio 31 — Dainavos ansamblio Naujųjų Metų balius Jaunimo centro kavinėje.

JAV LJS CHICAGOS SKYRIAUS SUSIRINKIMAS

Pirmas poatostoginis Jaunimo sąjungos susirinkimas įvyko sekmadienį, spalio 1 d., JAV LB būstinėje. Valdyba po vasaros darbų ir atostogų tikėjosi pamatyti naujų žmonių ir naujų veidų, o pasirodė vis tie patys ir tie patys. Tiesa, buvo ir du nematyti veidai — viena atrodo pasirodys dažniau — ji čia dabar studijuoja, o kitas jau sugrįžo namo į Angliją.

Susirinkimas prasidėjo pavėluotai, nes visi dar tikėjo, kad ateis naujų narių. Po kiek laiko, kai paaiškėjo, kad naujų narių vis dėlto nebus, JAV LJS Chicagos skyriaus pirmininkas Jonas Činkus pasveikino visus susirinkusius ir atidarė susirinkimą.

Pirmiausias susirinkimo punktas — Darbo dienos šokiai. Pelno buvo apie 600 dol., o nuostolis dėl padarytos žalos apie 300 dol. Čia vyko karštos diskusijos dėl šokių — ar verta juos ruošti kitais metais? Ar apsimoka vėl rūpintis, jeigu niekas neįvertina darbo ir dar žalos pridaro? Kas tą žalą apmokės? Ar reikėtų ruošti šokius, bet prie kiekvieno išėjimo ir įėjimo turėti policininkus? Po visų šių diskusijų buvo nutarta, kad vis dėlto šokius reikėtų ruošti, tik, žinoma, kitoj salėj su labai įtempta priežiūra, kad nepasikartotų nemalonūs įvykiai. Taip pat buvo nutarta duoti piniginį atlyginimą (reward) asmeniui, kuris turi informacijos apie nusikaltėlius ir prieš juos galėtų paliudyti teisme. Jeigu kas turi informacijos apie mas Jaunimo centro kavinėje, nusikaltėlį,-ius, prašome paskambinti Jonui Činkui telef.

Toliau Jonas pranešė, kad gavome 225 dol. auką iš Edžio Sabo tėvų, kurie sūnaus atminimui ją paaukojo Chicagos skyriui. Prie jų aukos prisidėjo ir dr. Povilaitis su 25 dol. auka. Jaunimo sąjungos skyrius nuoširdžiai dėkoja aukotojams už jų dosnumą. Prisimindami savo darbštų narį a.a. Edį, Jaunimo sąjungos nariai jį pagerbė tylos minute.

Sekantis punktas — buvo paskelbti naujos valdybos rinkimai, nes atsirado kandidatų kuriems rūpi, kad šis skyrius išsilaikytų — reikia tik kad visi dalyvautų rinkimuose.

Buvo tartasi ir apie Padėkos dienos šokius — nes tas savaitgalis ne per toliausia. Vėl vyko karštos diskusijos, ar tikrai verta tuos šokius ruošti. Daugumai pritariant, nes vis dėlto tie šokiai yra reikalingi, buvo nutarta juos suruošti. Šokiai vyks Jaunimo centre Padėkos dieną — ketvirtadienį lapkričio 23 d. Gros net du orkestrai. (Nepamirškite — tą savaitgalį taip pat vyksta Mokslo ir Kūrybos Simpoziumas — bus daug jaunų mokslininkų iš Lietuvos — ir jie žada tuose šokiuose dalyvauti! Nepražiopsokite progos su jais susitikti ir pabendrauti). Šokių ruošos komitetui sutiko vadovauti Tomas Vieraitis. Jis pasikvies žmones į talką.

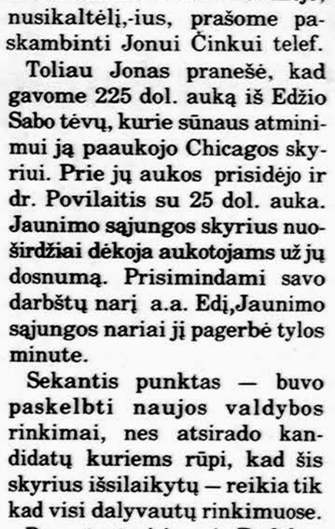
Rita su viešniomis Vilniaus universiteto ansamblietėmis Julita ir Egle.
Nuotr. **Jono Tamulaičio**

Buvo perskaitytas laiškas iš Rimos Šilėnaitės, kuri palaiko ryšius su Baltic Youth Congress. Baltic Youth Congress (BYC) kasmet ruošia vasaros stovyklas ir pagerbimo vakarienes, per kurias yra įteikiamos premijos pasižymėjusiems Pabaltiečių veikėjams. BYC, kaip ir kitoms organizacijoms, labai reikia pinigų. Šioje valdyboje dabar vyksta persitvarkymas nes daug kas persikėlė į kitas vietoves, o pernai nebuvo nei stovyklos, nei vakarienės. Buvo nutarta palaukti kol pamatysim, kuria kryptim jų veikla eina ir tada jiems paaukoti.

Rita Likanderytė toliau pranešė apie Vilniaus universiteto ansamblio koncertus, kurie buvo rengiami spalio 7-9 dienomis. Prašė pagalbos prie durų ar prie vaišių, bet labai norėjo, kad kuo daugiau jaunimo šiuose koncertuose dalyvautų.

Taip pat valdyba išreiškė norą suruošti video vakarą, panašiai kaip padarė pernai. Visiems būtų labai įdomu pamatyti video „Roko Maršas per Lietuvą". Šiais metais, be vietinių muzikinių grupių, dalyvavo ir kelios grupės iš Amerikos, jų tarpe Darius ir Audrius Polikaičiai ir Edis Punkris su savo orkestrais. Būtų įdomu išgirsti jų įspūdžius. Vieta, data ir laikas bus pranešta vėliau.

Rolandas Jankauskas, neseniai grįžęs iš Lietuvos, pranešė apie ten įsisteigusį Vilniaus kelionių ekskursijų biurą. Šis biuras naujas — dar negali organizuoti kelionių, nes nemoka, bet jie gali parūpinti studentams labai pigią nakvynę Žirmūnų bendrabučiuose. Jis siūlo Jaunimo sąjungai su biuru bendradarbiauti: Sąjungos nariai parūpintų reklamą ir klientūrą, o biuras parūpintų vizas ir suorganizuotų ekskursijas po miestą. Buvo paaiškinta, jog kaip organizacija, Jaunimo sąjunga negali to apsiimti, nes yra per mažai laiko, žmonių ir patirties. Gal tokį dalyką galėtų apsiimti kelionių agentūros. Rolandui buvo pasakyta, kad, aptarę šį reikalą per sekantį susirinkimą, galutinį atsakymą duosime vėliau.

Po šių visų diskusijų susirinkimas buvo oficialiai uždarytas. Dabar prasidėjo linksmoji dalis. Svečias iš Anglijos, Didžiosios Britanijos LJS narys, VI-PLJ kongreso Australijoje atstovas, Edis Kvietkauskas parodė savo ir Vido Puodžiūno video apie kongresą. Video susuktas lietuvių kalba su angliškais vertimais. Čia matėsi kongreso studijų dienos, darbas, būreliai, balsavimai, bei Canberroje suruoštos demonstracijos ir stovyklos vaizdai — „Kryžių Kalnas", procesija, kongreso 21-jo gimtadienio balius, vakaronės ir dalis uždarymo. Buvo labai smagu vėl pergyventi Australijos dienas ir matyti pažįstamus veidus. Video tikrai reikėtų rodyti kitiems skyriams — gerai užfiksuotas tikrasis kongreso tikslas, įvairūs darbai ir draugiškas ryšys tarp atstovų iš viso pasaulio kraštų. Dėkojame Edžiui ir Vidui už video parodymą.

Susirinkimas baigėsi vėlai. Buvo numatyta po susirinkimo nuvažiuoti į botanikos sodą, bet kadangi išsiskirstėme taip vėlai, išvyka į sodą atidėta kitam kartui. Kai kurie dalyviai susimetė pas vieną narę ir ten dar ilgai diskutavome įvairias temas.

Rita

MŪSŲ KOLONIJOSE

Phoenix, Az.

KUN. ROMANO KLUMBIO SUKAKTUVĖS

Kunigas Romanas Klumbis vadovauja Phoenixo lietuvių katalikų misijai nuo šių metų pradžios. Šv. Mišios lietuvių kalba yra laikomos kas sekmadienį 11:30 val. Our Lady of Guadalupe koplyčioj, 6733 N. 55th Ave., Glendale. Koplyčios atmosfera labai maloni ir kas sekmadienį jon susirenka vis daugiau ir daugiau lietuvių. Žmonėms patinka melstis savo kalba ir klausytis prasmingo ir gerai paruošto kun. Klumbio pamokslo.

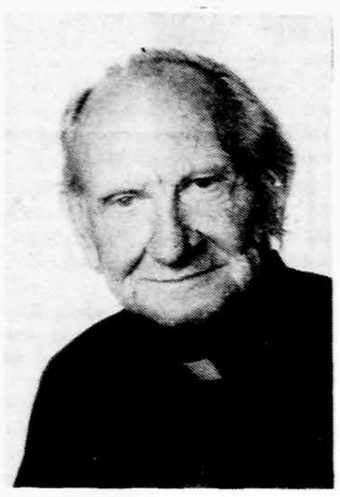

Kun. Romanas Klumbys

Lapkričio 5 dieną, sekmadienį, misijos komitetas, pakvietęs visus lietuvius į talką, suruošė kun. Klumbiui jo 75 metų gimtadienio ir 52 metų kunigystės sukakties pagerbimą, kuris įvyko Fountain Hills, Az., gražioj Juozo ir Marytės Žadavičių vietovėj. Oras buvo puikus ir į sukaktuves suvažiavo daugiau kaip 50 žmonių, kas mažoj Phoenixo lietuvių kolonijoje yra gražus skaičius. Erdviame svečių kambaryje buvo paruoštas altorius, kurio šone buvo pastatytas didžiulis palaimintojo Jurgio Matulaičio paveikslas. Jį atvežė iš Putnamo ir ta proga sukaktuvininkui padovanojo Marytė Gallagher. Mišias celebravo pats solenizantas, jas paaukodamas už savo mirusio brolio kun. Justino sielą. Prasmingas pamokslas, lietuviškos giesmės užbaigai „Lietuva brangi".

Po mišių, greitai persitvarkius, „bažnyčia" vėl pasikeitė į kambarį, kuriame vyko sukaktuvininko pagerbimas. Iškilmių programą pravedė misijos komiteto pirmininkas Antanas Ambraška. Pasveikinęs kun. Klumbį komiteto vardu ir įteikęs jam adresą su visų aukotojų parašais ir dovana, jis perskaitė telegramą, gautą iš vyskupo Pauliaus Baltakio, kurioje vyskupas širdingai sveikina kun. Klumbį jo dvigubos sukakties proga. Komiteto narės Ona Mieželienė ir Marytė Gallagher buvo pakviestos apjuosti sukaktuvininką tradicine jubiliejine juosta, išausta Lietuvoj ir šiai progai padovanotą Stasio ir Sofijos Narkų.

Išsamesnį žodį, liečiantį sukaktuvininko biografiją bei plačią jo veikimo dirvą, pasakė Viktorija Zakarienė. Kun. Klumbis gimė 1914 m. rugsėjo 19 dieną Chicagoje. Būdamas 4 metų neteko motinos ir 1921 metais su savo tėveliu ir broliu atvyko į Lietuvą. Mokėsi Švėkšnos progimnazijoje, studijavo teologiją Italijoje pas saleziečius, vėliau Vytauto Didžiojo universitete. Būdamas Italijoje išvertė iš italų į lietuvių kalbą kelias knygas. Jau nuo 1929 metų reiškėsi spaudoje, rašydamas į Draugą, Darbininką, Šaltinį, Laivą ir Židinį. Rašė korespondencijas ir į Osservatore Romano. Priklausė ir užėmė vadovaujamas vietas įvairiose katalikiškose organizacijose. Kunigu įšventintas 1937 m. Kaune. Kunigavo Šiauliuose, Ukmergėj, Kelmėj, Pagiriuose ir Lygumuose, kur 1941 metais buvo bolševikų suimtas ir vos išvengė sušaudymo. Vokiečių okupacijos metu 1944 m. buvo vėl suimtas ir nuvarytas kasti apkasų, iš kur pabėgo į Rytprūsius, vėliau atsidūrė Berlyne. Karui pasibaigus ir nemažai lietuvių atsidūrus Vokietijoje, jis su savo broliu kun. Justinu suorganizavo lietuvių stovyklą Fuldoje, buvo jos kapelionu ir vienas laikraščio „Mūsų Vilties" leidėjų. Kaip Amerikos pilietis, jau 1946 metais atvyko į JAV ir apsistojo Palm Springs, Kalifornijoj, kur dirbo apie 4 metus. Čia sukūrė indėnų-meksikiečių parapiją Our Lady of Guadalupe vardu ir pastatė gražią bažnyčią. Po to nuo 1952 iki 1972 metų dirbo misijų darbą Texas valstybėje Van Horne ir La Feria parapijose. Ten būdamas atstatė 3 bažnyčias, keletą parapijos salių bei kitų pastatų. Apaštalaudamas tarp neturtingų meksikiečių, jis matė jų sunkias gyvenimo sąlygas, nes darbdaviai visaip juos išnaudodavo, mokėdami kuo mažiausią atlyginimą, neduodami pakenčiamų butų, mokyklų bei teisių. Kunigas Klumbis juos karštai užstojo, vadovaudamas ir padrąsindamas juos kovoje už žmoniškesnes gyvenimo sąlygas. Ilga ir sunki kova davė gerų rezultatų. Vargšų gyvenimas buvo pagerintas ir jie gavo daugiau teisių. Už tai žmonės buvo jam be galo dėkingi ir vadino jį „broliu ir draugu visų ligonių, skausmo bei nelaimių prispaustų, nes anot jų „kun. Klumbio širdis ir durys visada yra atviros visiems, be rasės ar luomo skirtumo".

1972 m. kun. Klumbis atvyko į Arizoną misijų darbams indėnų tarpe. Visada reikėjo pradėti nuo šiaudo, nes indėnų kuriamose parapijose nebuvo nieko, išskyrus sausą žemės plotą. Visur reikėjo pastatyti, jei ne bažnyčią, tai bent koplyčią, kad būtų kur laikyti Mišias ir susirinkti. Statybai lėšų reikėjo ieškoti pas įvairius geradarius, dažnai pridedant ir savo santaupas, jei tokių buvo. Meksikiečiai, nors patys būdami neturtingi, kiek galėdami padėjo ir parodė daug nuoširdumo. Būdamas jų tarpe, gerai išmoko ispanų kalbą, neblogai susikalba ir keliom indėnų tarmėm.

Apaštalaudamas įvairiose Arizonos vietose, jis čia išbuvo 16 metų, pastatė eilę bažnyčių bei koplyčių, pakrikštijo daug indėnų ir meksikiečių. Paskutinė jo misijų vieta buvo Wenden-Salome Šv. Jono Krikštytojo parapijoj, Tucson vyskupijoj. Čia irgi pastatė gražią, stilingą bažnyčią. 1988 metais po 40 metų misijų darbo kun. Klumbis išėjo į pensiją. Progai pasitaikius, jis buvo paprašytas vadovauti Phoenixo lietuvių misijai. Jam ta mintis irgi buvo prie širdies, nes, anot jo, „nors prieš gyvenimo pabaigą norėtų tarnauti savo tautiečiams". Kovo mėnesį misijos komiteto prašymas buvo išklausytas. Vyskupas Paulius Baltakis ir Phoenixo vyskupas Thomas O'Brien paskyrė kun. Klumbį būti lietuvių misijos kapelionu. Nusipirkęs kuklią vietovę Sun City pašonėj, jis čia pastoviai apsigyveno ir dirba Phoenixo - Sun City lietuvių tarpe. Kun. Klumbis yra savo parapiečių labai mėgiamas ir vertinamas,, nes pastoracinį darbą jis atlieka labai kukliai ir gilioj krikščioniškoj dvasioj.

Arizonos Lietuvių Bendruomenės vardu sukaktuvininką pasveikino valdybos vicepirmininkė Aldona Vaitkienė, o Lietuvių klubui atstovavo Ričardas Černiauskas. Abu jie dėkojo kun. Klumbiui už labai sėkmingą darbą mūsų kolonijoje, palinkėjo jam sveikatos ir prašė kuo ilgiau mūsų tarpe pasilikti.

Užbaigiant kun. Klumbio dvigubų sukaktuvių pagerbimo programą, visi svečiai sugiedojo jam „Ilgiausių metų". Po to buvo vaišės, kurias visiems susirinkusiems susidėjus, koordinavo ir skoningai patiekė Aldona Morkienė.

Vikt. Zakarienė

Lietuviai Floridoje

Juno Beach, Fla.

GRĮŽO KUN. V. PIKTURNA

Pagaliau grįžo taip visų Juno Beach laukiamas kun. V. Pikturna ir visų lietuvių sekmadieniai vėl pasidarė normalūs. Kun. V. Pikturnai vasarai išvažiavus šiaurėn, vietiniai lietuviai pasijunta kaip tos avelės, be vado. O dabar vėl turime savo lietuviškas Mišias, giedame lietuviškas giesmes ir visi kartu lietuviškai meldžiamės.

Pirmosios Mišios buvo lapkričio 5 d. St. Paul of the Cross, koplyčia buvo pilna žmonių, klausėme susikaupę kun. V. Pikturnos pamokslo, meldėmės, o po Mišių malonu buvo susitikti, pasidalinti žiniomis, susipažinti su iš Lietuvos viešinčiais svečiais.

Mišios vyks kas sekmadienį St. Paul of the Cross koplyčioje 2 val. p.p., išskyrus antrą mėnesio sekmadienį, kai kun. Pikturna laiko Mišias Pompano Beach.

CHORAS „DAINA" PRADEDA DARBĄ

Sugrįžus choro vadovei Irenai Manomaitienei, Juno Beach choras „Daina" vėl pradeda darbą. Repetuos iki Naujų Metų buv. Metodistų bažnyčios maž. salėje, trečiadieniais 1:30 p.p.

D.A.

Lietuviai Californijoje

(Atkelta iš 4 psl.)

girdėjosi dainos ir valiavimai. Programos vedėju buvo aktorius A. Žemaitaitis. Toliau buvo lietuviškų valgių vaišės su geros kokybės vynu. Dalyvių tarpe nemažai buvo svečių iš Lietuvos,čia besilankančių pas draugus ir gimines. Buvo ir laimėjimai — kai kam ir čia nusišypsojo laimė. Baigiant klebonas kun. A. Olšauskas dėkojo visiems, neužmiršdamas ir vyr. šeimininkės A. Uldukienės, jos talkininkių bei patarnaujančio prie stalų jaunimo. Tačiau daaugelis dar nesiskirstė. Buvo dalinamasi įspūdžiais, vyko pokalbiai, mezgamos pažintys su atvykusiais iš Lietuvos svečiais.

Ig. Medziukas

GRUODIS

LIETUVA IR BELGIJA Naujų Metų kelionė, 14 dienų: 9 naktų Vilniuje, 1 Maskvoje, 2 Briuselyje

Kelionė Nr. 129 gruodžio 29-sausio 11 — **$1,599** iš Bostono ir Niujorko; **$1,782** iš Čikagos

Ekskursijos į Palangą ir Klaipėdą su pernakvojimu kiekvienai grupei!

Baltic Tours patarnauja sudarant jūsų artimiesiems dokumentus viešnagei pas jus.

Nuperkamos mašinos ir kitos dovanos užsienio valiutos parduotuvėse Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje.

Platesnei informacijai ir kelionių lankstinukams kreiptis:
BALTIC TOURS
Suite 4
77 OAK STREET
NEWTON, MA 02164
Tel. 617-965-8080

PENKIŲ PASAKŲ VAIZDAJUOSTĖ VAIKAMS

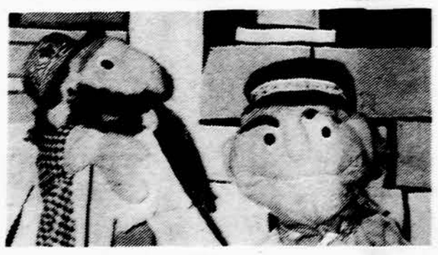

(Raudonkepurė — Pagyrūnas baravykas — Trys paršiukai — Katinėlis ir gaidelis — Katė, Vėtyklė ir Karnų Pundelis).

Pasakos atliekamos rankinių lėlių pagalba. Režisierė ir pagrindinė šios vaizdajuostės realizatorė: Viktė Jankutė-Moss iš Detroito.

Vaizdajuostės ilgis: 1 valanda, kaina $25 (US) arba $30 (CAN).

Leidėjai: Pasaulio Lietuvių Bendruomenė

Kanadoje —
Irena Lukoševičienė
11 Wincott Dr. Suite 910
Etobicoke, Ont.,
M9R 2R9, Canada

JAV —
Gražina Kamantienė
1851 Skyview Dr.
Sparta, MI, 49345
USA

Vaizdajuostė bus paruošta platinimui š.m. lapkričio mėnesį.

TORGSYN TORGSYN
5542 Geary Blvd., San Francisco, CA 94121

Telefonai:
415-752-5546
415-752-5721
415-752-5721 (FAX)

MES TURIME SOV. SĄJUNGOJ POPULIARIAUSIAS PREKES!

TV, VCR'S
TELEFONAI
CAMCORDERS
Voltažas 127/220

RADIJAI IR VCR
RADIJO ĮRENGIMAI
Tinkantys Sov. Sąjungai
KOMPIUTERIAI
Su rusišku raidynu

AVIES KAILIO KAILINIAI
SPORTINIAI KOSTIUMAI
KOSMETIKA
LŪPŲ DAŽAI
SUVENYRAI

Žemiausios kainos JAV-bėse.
Priimam užsakymus telefonu iš visų JAV miestų ir iš kitų kraštų
Parduodame automobilius giminėms Sov. Sąjungoj.
Pervedame pinigus. Pakvietimai iš Izraelio.

Mūsų parduotuvė siunčia visokių rūšių radijus ir elektroninius prietaisus į Sov. Sąjungą su apmokėtu arba neapmokėtu muitu.

Valandos:
pirm.-trečd. 11-6
ketvirtd-šeštd. 11-7
sekmd. 11-4

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

MLS **KOMPIUTERIŲ**
pagalba galite **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMĄ** mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus
J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

MLS
BALYS BUDRAITIS
Nemokamai įkainuoja jūsų namus.
Turėdamas ilgų metų patyrimą, greit ir sąžiningai patarnausiu pirkime bei pardavime. Kreiptis tel. **767-0600** arba **778-3971.**
Adresas **6600 S. Pulaski Rd.**
One stop Real Estate

Parduodame greičiau už didesnę kainą!
Įkainojimas veltui!
Perkame ir parduodame visose JAV valstijose.
Išlavinti ir patyrę tarnautojai.
MLS kompiuteris.
Perkame-parduodame ir mažas ir dideles nuosavybes.
Vietinė įstaiga.
ALEXANDER J. MOCKUS REALTORS, LTD.
6610 S. Pulaski, Chicago, IL 60629
(312) 767-6655
Lietuviams žinomas ir patikimas vardas.

FOR RENT

Išnuomojamas 2 auto. garažas
71 & Francisco apyl.
Skambinti: 476-2343

Išnuomojamas naujai atremontuotas 6 kamb. butas 70 & Rockwell apyl. Suaugusiems, be gyvuliukų. Reikalui esant, išnuomojamas ir garažas.
Tel. 471-0078

Išnuomojamas 3 kamb. butas su šiluma; karštas vanduo, šaldytuvas, virykla. Marquette Pk. apyl.
Tel. 639-9153

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING
Tel. 376-1882 ar 376-5996
10%—20%—30% pigiau mokėsit už automobilio ir ugnies draudimą pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
655-2020
KLAUDIJUS PUMPUTIS

VALOME
KILIMUS, BALDUS, GRINDIS IR SIENAS
J. BUBNYS
737-5168

MARQUETTE PHOTO SUPPLY
REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS
Daug sutaupysite, pirkdami čia jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmadienį ir ketvirtadienį vakarais iki 8 valandos. Antrad. ir trečiad. susikalbėsit lietuviškai.
3314 West 63rd Street
Tel. — PRospect 6-8998

REAL ESTATE

RE/MAX REALTORS — *GREIT PARDUODA*
RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6169
Norintieji **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMUS** per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti **Rimo Stankaus** klijentais. Nuosavybės įkainavimas **nemokamai.**

ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis, Reg. Brokeris
Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7878

Century 21 — KMIECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.
DANUTĖ MAYER
284-1900
Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į **Danutę Mayer.** Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

Namai atviri apžiūrėjimui, sekmad., lapkričio 19 d., 1-4 v.p.p.

6751 W. 59 St. — 3 mieg. mūrinis nams 25 metų senumo; gražus, įrengtas rūsys; 2 auto garažas; daug įvairių priedų. Graži aplinka. Geras pirkinys už žemą kainą. Skambinkite dabar.

3611 W. 61 Pl. — visai naujas 3 mieg. „bi-level"; 1¾ prausyklos; jaukus šeimos kamb.; puiki virtuvė, „thermai" langai; 2 auto. garažas; daug priedų. Puikus pirkinys, skubėkite!

11040 S. Drake — 4 mieg. kamb. „Cape Cod"; didelis 40 pėdų sklypas; Išremontuota virtuvė ir prausyklos; ištisas rūsys; gražus garažas; milžiniškas sklypas. Puikus namas St. Christina parapijoje. Skubėkite!

AR NORITE PARDUOTI?
Savo namą galite parduoti, tik paskambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Namo įvertinimui skambinkite skubiai — dabar.
O'BRIEN FAMILY REALTY
Tel. — 434-7100 & 436-8600

Nuolaidą pensininkams duoda
IEVA ASMYTĖ
Community Realty, MLS
3856 W. 63 St., Chicago
Tel. 581-9180, res. 434-4323
Jos patyrimas (antras dešimtmetis biznyje) jums gali sutaupyti daug keblumų.

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS IR ŠALDYTUVUS
Kreiptis į Hermis Deckys
Tel. 585-6624. Nuo 8 ryto iki 6 v.v.
Kalbėti lietuviškai

WAGNER and SONS
TYPEWRITERS AND ADDING MACHINES
Nuomoja, Parduoda, Taiso
Virš 50 metų patikimas jums patarnavimas
5610 S. Pulaski Rd., Chicago
PHONE — 581-4111

RACINE KEPYKLA IR DELIKATESAI
Atidaryta 7 dienas savaitėje. Didelis pasirinkimas įvairiausių kepinių ir namuose gaminto maisto — Catering
6216 S. Archer Ave.
Chicago, IL 60638
Tel. 581-8500

MASTER PLUMBING COMPANY
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai, pompos. Išvalome užsikimšusius vamzdžius.
BEN SERAPINAS 636-2960

V. T. ELECTRIC CO.
Licensed, Insured — Bonded
436-6937
Elektros ir namų apšildymo sistemų pataisymai.
Vytautas Taras

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St.
Tel. 776-1486

V. T. ELECTRIC CO.
Licensed, Insured — Bonded
436-6937
Elektros ir namų apšildymo sistemų pataisymai.
Vytautas Taras

VENCKAUSKAS, INC.
Builders & Remodeling
- Porches & Decks
- Floor & Wall Tile
- Aluminum Siding & Trim
- Kitchen & Baths
- Masonry
- Rec Rooms
- Additions
- Insurance Repairs

Peter (312) 448-0113

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St.
Tel. 776-1486

MASTER PLUMBING COMPANY
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai, pompos. Išvalome užsikimšusius vamzdžius.
BEN SERAPINAS 636-2960

GRAŽIOS IR PRASMINGOS LAIDOTUVĖS

Drauge su krintančiais lapais, sulaukęs 91 metus, spalio 11 dieną iškeliavo amžinybėn taurus lietuvis Mykolas Kiriejus, kuriam neteko savo gimtoje žemelėje atsigulti amžinam poilsiui. Tenka tik apgailestauti, kad mirtis į mūsų norus neatsižvelgia.

Velionis gimė Kruopiuose, atseit pačioje Žemaitijoje, kur augo su gryno kraujo žemaitukais ir asimiliacijos keliu paliko toks pat žemaitukas, kuris pamilo savąją apylinkę ir drauge su tuo visą Žemaitiją ir tuo pačiu Lietuvą.

Baigęs vietos mokyklą, turėjo kitur mokytis ir įsigijęs vidurinį mokslą, specializavosi silpnos elektros srovės srityje, kuri naudojama telegrafo-telefono reikalams paštuose. Darbą gavo Pašto žinyboje ir buvo paskirtas į Radviliškį telegrafo-telefono prižiūrėtoju.

Tuo laiku pašto v-kas buvo prieškarinis rusų paštininkas Delbiauskas, kuris, būdamas senesnio amžiaus, perdėtai pataikavo tarnautojams, neva humaniškumo sumetimais ir tuo pačiu įsigyti populiarumą. Dėl to įstaigos darbas pradėjo eiti nesklandžiais keliais. Viršininkas turėjo išeiti į pensiją, atseit, atleistas iš tarnybos. Nukentėjo keletas žemesnių tarnautojų už maišaties kėlimą.

Tą viską paminėjau todėl, kad velionis Mykolas laikėsi nuošaliai ir sąžiningai dirbo pavestą darbą. Tas parodo, kad buvo aukštos moralės ir turėjo kitų gerų savybių. To dėka čia ir bus mirusiojo puiki asmens atestacija, kurios gal kai kas ir pavydės. Lietuvoje sakydavo, kad auksas ir pelenuose žiba, taip žibėjo auksas ir gyvam esant. Visos laidotuvės yra prasmingos, jei velionio gyvenimo kraitis yra gražus.

Atsisveikinimą pravedė šauliai. Paskutinį žodį pasakė J. Tijūnas, kuris daug ką paminėjo. Velionis palaidojo dvi žmonas, turėjo prieauglio. Iš jų mylimiausia duktė buvo Tamara. Turėjo ūkį, – tai tėvų palikimas, kurį pavyzdingai tvarkė. Rudenį ūkio gėrybėmis apdovanodavo savo bendradarbius. Tai buvo mielas ir plačios širdies žmogus.

Maldas pravedė kun. Dunda, atvažiavęs iš Lietuvos, kuris labai gražiai ir subtiliu jautrumu sukalbėjo maldą. Karstas buvo pusiau apdengtas tautine vėliava. Laidotuvių tvarka buvo gerai pravesta, tai nuopelnas prityrusio koplyčios direktoriaus Lack Lackawicz ir šaulių pastangų bei rūpesčių. Pagarba šauliams, kad savo narius, ypač esančius vienišus, savo dalyvavimu gražiai palaidoja.

Po visų atliktų koplyčioje laidojimo apeigų buvo išlydėtas į Šv. Kazimiero kapines, kur prie karsto atliko irgi kun. Dunda reikalingas maldas. Po to tyliu susikaupimu palaidotas. Ilsėkis Viešpaties ramybėje, tebūnie lengva ši svetinga Amerikos žemelė. Mes prisiminsime, kaip piln utinį ir gerą žmogų bei pavyzdingą Lietuvos patriotą, kuriam su pagarba lenkiame galvą ir prašome Dievo gailestingumo Amžinybėje.

J. Tijūnas

MŪSŲ KOLONIJOSE

Gardner, MA

Athole - Gardnero vyčių kuopa išrinko šią valdybą 1990 metams: dvasios vadas kun. Joseph Jurgelionis, pirm. William Višniauskas, vicepirm. Leonard Davidonis, kas. Nellie Melaika fin. sekr. Paule Shatas, prot. rašt. Bronė Genaitis ir kultūros pirm. Bronė Višniauskas.

Kuopa turės savo kūčias gruodžio 16 d. po 5 val. Mišių parapijos salėj ir pradeda ruoštis Vasario 16 minėjimui. Taipgi apdovanos altoriaus tarnus kalėdinėmis dovanomis.

Joseph Karpowich gimė Dzūkijoj, Onuškio parapijoj prieš 100 metų. Spalio mėn. atšventė tą šventę, turi 5 vaikus ir daug anūkų. Mūsų spauda įdėjo jo nuotrauką. Tai jis būtų seniausias lietuvis mūsų apylinkėje. Linkime dar sveikatos.

Spalio 27 d. mirė a.a. Elzbieta Juodikytė-Smenavičienė, sulaukusi 77 metų amžiaus, po ilgos ligos. Gimusi Panevėžio apskr. ir gyveno mūsų mieste daug metų. Paliko nuliūdusį vyrą Valerijoną ir sūnų Joną, seserį Veroniką Nakutis. Buvo gražiai palaidota. Lietuvių klubas parūpino grabnešius, ir šeima visus pavaišino William restorane. Tegul ilsisi ramybėje.

Koresp.

Washington, D.C.

IŠLEISTUVĖS

Lapkričio 7 d., 6:30 v.v. naujoj Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo komiteto būstinėje, įsikūrusioje 1609 Connecticut Ave., N.W., Washington, D.C., įvyko iškilmingas atsisveikinimas su keturiais svečiais iš Lietuvos. Daugiau negu pusė šimto Washingtono ir apylinkių lietuvių atsisveikino su išvykstančiais Viktoru Petkumi, vienu iš Lietuvos Helsinkio grupės narių, Antanu Terlecku, Lietuvos Laisvės lygos tarybos nariu, Jonu Mugevičium, Lietuvos Demokratų partijos atstovu, ir akademiku Antanu Buraču, Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio seimo tarybos nariu. Visi jie Washingtone lankėsi Vliko seimo, įvykusio kaimyninėje Baltimorėje, proga.

Palinkėdamas geros sėkmės, su išvykstančiais į kitus JAV miestus atsisveikino Vliko valdybos pirmininkas dr. Kazys Bobelis. Į jo linkėjimus trumpomis kalbomis atsiliepė ir išvykstantys svečiai. Kalbos buvo tikrai nuoširdžios, pabrėžiant lietuvių tautos vienybę. Visi daugiau ar mažiau optimistiškai žvelgė į Lietuvos ateitį, ypač vėliausių įvykių Rytų Europoje sąlygomis. Antanas Buračas Vliko pirmininkui dr. Bobeliui įteikė dovaną – knygą.

Tarp atvykusių atsisveikinti su svečiais iš Lietuvos buvo dr. Stasys Bačkis, Lietuvos diplomatijos šefas su žmona, Vliko valdybos narys dr. Domas Krivickas su žmona, JAV LB Visuomeninės tarybos pirmininkas Arvydas Barzdukas su žmona ir kelių kitų lietuviškų organizacijų pirmininkai bei atstovai.

Kas šia proga Vliko būstinėje itin įsidėmėtina, kad vaišės bendromis jėgomis surengė LB apylinkės valdyba ir Vlikas. Daug darbo į tai įdėjo LB atstovė Audronė Pakštienė ir Janina Čikotienė, Vliko raštinės vedėja. Rezultatai pasigėrėtini.

rk

McKay mokyklos taryba svarsto savus reikalus. Iš kairės: neseniai išrinktas Juozas Kulys, serž. Bob Wagner, Alan Berger ir Genevieve Hernandez.

LABDAROS RŪPESČIAI

Chicagos arkivyskupijos įstaigos per metus atlieka patarnavimų už 115 mil. dol. Šiais metais arkivyskupijos labdaros veikloje susidarė 1.7 mil. dol. deficito.

PLĖS O'HARE

Planuojama praplėsti O'Hare aerodromą, įruošiant dar du takus lėktuvams. Planuojama nugriauti šimtus Bensenville priemiesčio namų. Bet tas dar gali nusitęsti iki 1995 m.

PADĖKA

A.†A.

ANTANAS MARTINKUS

Mano mylimas Vyras mirė 1989 m. lapkričio 10 d. ir buvo palaidotas lapkričio 14 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, Chicagoje.

Aš noriu padėkoti visiems, kuris suteikė jam paskutinį patarnavimą ir palydėjo į amžino poilsio vietą.

Nuoširdžiai dėkojame kun. F. Kireliui, kuris atlaikė gedulingas pamaldas už velionio sielą ir palydėjo jį į kapines.

Nuoširdus dėkui visiems, kurie užprašė šv. Mišias už jo sielą. Dėkojame visiems, kurie prisiuntė velioniui gėlių, pareiškė man toje liūdesio valandoje užuojautą.

Didelė padėka Lietuvių Jūrų šauliams už atsisveikinimo apeigas koplyčioje ir kapinėse, o taip pat Tauragės klubo nariams ir brangiems mano draugams.

Dėkojame visiems laidotuvėse dalyvavusiems, kuriems atskirai neturime galimybės padėkoti.

Dėkojame karsto nešėjams ir laidotuvių direktoriui Donald A. Petkui už malonų patarnavimą.

Visiems nuoširdus dėkui.

Žmona Gertrūda

Mielam draugui

A.†A.

ANTANUI MARTINKUI

mirus, jo žmonai GERTRŪDAI ir draugams reiškiu širdingą užuojautą.

Balys Aniulis

A.†A.

DR. KONSTANCIJAI ŠTUOPIENEI

mirus, dukrai REGINAI ir sūnui JURGIUI bei jų šeimoms reiškiame nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.

Dr. Svante ir Anne Rolander
Dr. Jorge ir Sofija Galante
Juzė Kabliauskienė
Henrikas ir Monika Kabliauskai
Antanas ir Vanda Brazdžiūnai

REMKIME TAUTOS FONDĄ

ir padėkime ok. Lietuvai kovoje už jos teises.

Jūsų auka TAUTOS FONDUI finansuoja Lietuvos laisvinimo darbus, ELTA biuletenių įvairiomis kalbomis leidimą bei Europoje informacijos įstaigų ir radijo bangomis skleidžiamas žinias, kurios neleidžia pasauliui užmiršti apie tikrą padėtį Lietuvoje ir jos brutualią okupaciją.

Prisiminkime LIETUVOS LAISVĖS IŽDĄ pagerbdami artimuosius, įamžindami jų atmintį ar tvarkydami savo palikimų reikalus.

Aukos, dovanos atleidžiamos nuo federalinų mokesčių, IRS Cert. No. 51-0172223.

TAUTOS FONDAS
LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION, INC.
P. O. Box 21073
Woodhaven, N.Y. 11421

L I E T U V O S A I D A I

Veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio, 8:30 – 9:00 v. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties 1450 AM banga.

Adresas: 511 So. Nolton Ave.
Willow Springs, IL. 60480.
Tel: (312) 839-2511

A.†A.

ANDRIUS ŠEMBROTAS

Gyveno Chicagoje, Brighton Parko apylinkėj.

Mirė 1989 m. lapkričio 16 d., 5 val. p.p.

Gimė Lietuvoje, Krekenavos mieste. Amerikoje išgyveno 40 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime seserys Mykolina Šembrotaitė ir Ona Rūtienė su sūnumis Tadu ir Antanu su šeima; teta Marija Nelsienė ir kiti giminės Amerikoje ir Lietuvoje.

Kūnas pašarvotas šeštadienį, lapkričio 18 d. nuo 6 iki 9 v.v. ir sekmadienį, lapkričio 19 d. nuo 2 iki 9 v.v. Gaidas-Daimid koplyčioje, 4330 S. California Ave.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, lapkričio 20 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę **seserys, teta ir kiti giminės.**

Laidotuvių direkt. Gaidas-Daimid. Tel. 523-0440.

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS
LACKAWICZ

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street – Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. – Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. – Tel. 430-5700

BUTKUS – PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

Sally **Donald M., Jr.**

VANCE

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA

DIREKTORIAI
1424 So. 50 Ave., Cicero Illinois
PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE
Tel. 652-5245

---

midland federal
Savings and Loan Association

75 metus aptarnauja lietuvius

Indėliai iki $100,000.00
Apdrausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69th STREET
925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
598-9400

FSLIC

EQUAL HOUSING LENDER

APLINK MUS

x 1988 metų Lietuvių rašytojų draugijos literatūros premija paskirta rašytojui Jurgiui Jankui už pasakojimų knygą „Tėvas Venancijus ir jo Matilda". Knyga išleista Lietuviškos knygos klubo Chicagoje. Didžioji premija, kurios mecenatas yra Lietuvių fondas, autoriui bus įteikta Mokslo ir kūrybos simpoziumo literatūros vakare, kuris įvyks lapkričio 24 d. 7 val. vak. Jaunimo centre. Bilietai Vaznelių prekyboje ir prie įėjimo.

x Vl. Cidzikas, ilgai buvęs komunistų kalėjimuose disidentas, yra atvykęs į Chicagą. Lydimas kun. K. Kuzminsko ir Matkevičiaus, jis aplankė „Draugo" redakciją ir painformavo apie padėtį Lietuvoje.

x Ramojus Vaitys redaguoja plačios apimties simpoziumo leidinį, jame bus visų prelegentų biografijos, simpoziumo eiga ir paskaitų tvarkaraštis. Leidinys bus galima įsigyti per susipažinimo vakarą ir prie simpoziumo registracijos.

x Šeštojo Mokslo ir kūrybos simpoziumo rengimo komitetas praneša, kad baigminiam pokyliui, kuris rengiamas lapkr. 25 d., šeštadienį, Lexington House, laisvų vietų skaičius jau labai ribotas. Visi, padarę vietų rezervacijas, prašomi susimokėti iki lapkr. 21-mos dienos.

(sk)

x Šeštojo Mokslo ir kūrybos simpoziumo rengimo komitetas, kreipiasi į visuomenę labai svarbiu reikalu. Yra iš Lietuvos atvykstančių mokslininkų, kuriems nėra vietos apsistoti. Galintieji pas save priimti prašomi skambinti **Birutei Zalatorienei 1-708-524-2244.**

(sk)

x Šeštojo Mokslo ir kūrybos simpoziumo literatūros ir muzikos vakaras rengiamas lapkričio 24 d., penktadienį, 7 v.v. Jaunimo centre. Programoje dalyvauja poetas Bernardas Brazdžionis, pianistė Gražina Landsbergienė ir sol. Regina Miciūtė. **Bilietai gaunami Vaznelių prekyboje ir prie įėjimo.**

(sk)

x Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, Ill. Tel. 476-2882. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis.

(sk)

x Akiniai siuntimui į Lietuvą. Kreiptis: į Aldoną Kaminskienę, Optical studio, 2620 West 71 Street, Chicago, Ill. 60629. **Telefonas 778-6766.**

(sk)

x American Travel Service Bureau parūpina lėktuvų bilietus atvykusiems iš Lietuvos, kurie turi skristi iš New Yorko ir Washingtono į Chicagą, Los Angeles, Cleveland, ar kitus miestus. Taip pat turi žmogų New Yorke, kuris sutinka atvykstančius iš Lietuvos ir juos palydi skrendant į kitus miestus. Tą patį patarnavimą atlieka ir grįžtantiems į Lietuvą. Kreiptis į **American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 1-312-238-9787.**

(sk)

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite **RE/MAX FIRST, Rimas Stankus,** tel. **361-5950** arba **636-6169.**

(sk)

x Adv. Algirdas Ostis, Lietuvių Fondo tarybos narys, iš Hinsdale, IL, lapkričio 16 d. tarybos posėdyje išrinktas LF valdybos pirmininku. Pirmininko pareigas perims nuo 1990 m. sausio 1 d. Marija Remienė, LF valdybai sėkmingai pirmininkavusi trejus metus, pasitraukė iš pirmininkės pareigų, nes įstatai ribojas trejų metų terminu. Stasys Baras perrinktas LF tarybos pirmininku trečiam terminui ir sekretoriumi Vytautas Kamantas.

x Angelė ir Romas Nelsai lapkričio 21 d., antradienį, iš Los Angeles atvyksta į Chicagą ir planuoja čia praleisti visą savaitę. Dalyvaus Mokslo ir kūrybos simpoziume ir susitiks su atvykusiais iš Lietuvos veikėjais. Angelė Nelsienė yra JAV Lietuvių Bendruomenės prezidiumo pirmininkė ir su ja Chicagoje bus galima susisiekti tel. 312-737-1840.

x Dr. Vytautas Bieliauskas, PLB valdybos pirmininkas, atvyksta į Chicagą ir lapkričio 22 d., trečiadienį, 2 val. Seklyčioje kviečia posėdį. Posėdyje dalyvaus PLB valdybos nariai, JAV LB krašto valdyba ir Kanados LB valdyba su Lietuvos Persitvarkymo sąjūdžio seimo tarybos nariais. Posėdis bus informacinis ir visiems įdomus.

x Jaunimo centro metinė vakarienė rengiama gruodžio 3 d., sekmadienį, Jaunimo centro didžiojoje salėje. Meninėje programoje dalyvauja Apolonija Matkevičiūtė ir Petras Steponavičius, Vilniaus Jaunimo teatro aktoriai. Vietų rezervacijos pas rengėjus.

x Už a.a. Juozo Fabijono sielą metinės šv. Mišios bus aukojamos Tėvų Jėzuitų koplyčioje, antradienį, lapkričio 21 d., 9 val. ryto. Po pamaldų vykstama į Lietuvių Tautines kapines pašventinti paminklą (10:30 val.). Giminės, draugai ir pažįstami kviečiami dalyvauti ir kartu pasimelsti už jo sielą.

(sk)

x Laikina, ypatinga proga atostogauti Floridoje prie Atlanto, netoli Palm Beach: 2 min. takas į vandenyną, šildomas plaukiojimo baseinas; 3 mieg. kamb., virtuvė, kabelio TV. Pavieniams ar šeimoms porai savaičių ar iki vasario 1 d. **Skambinti po 6 v.v., tel. 407-744-6283.**

(sk)

x Dovanos iš Lietuvos: staltiesės, juostos, takeliai, medžiaga lovatiesėms ir užuolaidoms. **Skambint: 778-8645.**

(sk)

x Ligos draudimas atvykusiems iš Lietuvos ir kitų kraštų. Kreiptis pas A. Lauraitį, A. & L. Insurance Agency, 4651 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. 60609. Tel. 1-312-523-9191.

(sk)

x Dėmesio video aparatų savininkai! Galbūt esate pastebėję, kad užsieninių vaizdajuosčių negalima naudoti amerikietiškos gamybos rekorderiuose ir atvirkščiai. Norint vaizdajuostes panaudoti, reikia jas „išversti" — pritaikyti. Už labai prieinamą kainą **IHF Productions** pritaikys jūsų vaizdajuosčių kasetes greit ir tiksliai, naudodami „state-of-the-art digital" aparatus. Kainoraštį galite gauti atsilankydami arba parašydami žemiau nurodytu adresu, arba skambindami **312-927-9091.** Taip pat čia galima pirkti arba išnuomoti lietuviškų dokumentinių filmų. **IHF Productions** patenkins visus jūsų video pareikalavimus. Sav. Petras Bernotas. **IHF PRODUCTIONS, 3533 S. Archer Ave., Chicago, IL 60609.**

(sk)

x Stefa Gedgaudienė, LSS Vyriausia skautininkė, šį savaitgalį lankysis Chicagoje įvairiais skautiškais ir visuomeniškais reikalais. Sekmadienį, lapkričio 19 d., dalyvaus 12 val. Jaunimo centre vyksiančioje „Nerijos" tunto 20 metų sukaktuvinėje šventėje ir vėliau po pietų — kernaviečių sueigoje.

x Skautininkės S. Statkienė, G. Meiluvienė, A. Palukaitienė ir H. Moliejienė įsijungė savarankiškon talkon Lituanistikos studijų ir tyrimo institute. Šiam gerajam darbeliui savo laiką pasiryžusios skirti ir kitos Chicagos skautininkių draugovės narės.

x „Grandies" tautinio ansamblio rengiamoje Lietuvos parodinių rūbų parodoje laimingi asmenys galės laimėti kelionę į Lietuvą ir vieną iš modeliuojamų rūbų. Šias dovanas ansambliui parūpino G.T. International kelionių biuras. Paroda bus gruodžio 10 d., sekmadienį, Jaunimo centre.

Šeštojo Mokslo ir kūrybos simpoziumo atidarymas vyks lapkričio 23 d., ketvirtadienį, 9 val. ryto Lietuvių centre Lemonte. Invokaciją sukalbės vysk. Paulius Baltakis. Atidaromoji kalba simpoziumo rengėjų: A. Kerelio, prof. R. Vaičaičio ir L. Maskaliūno. Sveikinimai ministerio St. Lozoraičio ir PLB pirm. dr. Vyt. Bieliausko.

x Advento vakaronėje gruodžio 1 d., penktadienį, 7 val. vak. vyksiančioje Jaunimo centro kavinėje, kun. dr. Kęstutis Trimakas skaitys paskaitą „Marijos vaidmuo šiuolaikiniam dvasiniam atsinaujinime: Vatikano II suvažiavimo, popiežių enciklikų ir Marijos apsireiškimų šviesoje". Šią paskaitą prelegentas skaitė Lietuvoje lapkričio 11-19 d. vykusioje religijos-filosofijos studijų savaitėje.

x Už tragiškai žuvusios a.a. Vidos Sidrytės vėlę šv. Mišios bus atnašaujamos lapkričio 19 d. 3 v. p.p. Šv. Andriejaus koplyčioje, Lemonte. Kviečiame draugus ir pažįstamus.

(sk)

x Gydytojai ir jų šeimos nariai galės dalyvauti Gydytojų suvažiavime Lietuvoje Dainų ir Šokių šventės metu. Kelionė nuo liepos 2 iki liepos 19 d. Šis suvažiavimas įvyksta pritariant Lietuvos Gydytojų sąjungai ir jį globoja Lietuvos Sveikatos ministerija. **Registruotis iki gruodžio 12 d. American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, IL 60643, tel. 312-238-9787.**

(sk)

x Darome nuotraukas pasams ir kitiems dokumentams, kurias galima tuojau atsiimti. American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 238-9787.

(sk)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. **VI7-7747.**

(sk)

x American Travel Service Bureau praneša, kad dabar galima nupirkti automobilį giminėms Lietuvoje. Kaina: „Lada" nuo 5,245 dol., o „Samara" nuo 6,245 dol. Automobiliai pristatomi per 30-60 dienų iš Suomijos. Taip pat galima užsakyti „Volgą" ir „Žigulius" bei kitas prekes tiesiai per dolerinę parduotuvę Vilniuje. Informacijai kreiptis: **ATSB, 9727 S. Western Ave., Chicago, IL 60643, tel. 312-238-9787.**

(sk)

Vilniaus universiteto ansamblis po šv. Mišių Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje. Viduryje vadovas Vidas Aleksandravičius ir parapijos klebonas kun. Jonas Kuzinskas.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

MAŽOSIOS LIETUVOS ISTORINIO ĮVYKIO MINĖJIMAS

Mažosios Lietuvos Rezistencinis sąjūdis lapkričio 12 d. 2 val. p.p. Šaulių namuose surengė Tilžės akto paskelbimo sukakties minėjimą. Arti 100 asmenų susirinko prisiminti šį svarbų istorinį įvykį, kai prieš 71-nerius metus Tilžėje Mažosios Lietuvos Tautinė taryba paskelbė Mažosios Lietuvos gyventojų nutarimą prisijungti prie Nepriklausomos Lietuvos valstybės. Nors šio nutarimo tuokart nepavyko įgyvendinti, jis buvo stipriu akstinu penkmečiu vėliau Klaipėdos krašto išsivadavimui, neprarandant vilties ateityje atgauti Prūsų Lietuvos sritis su Karaliaučiumi, Gumbine ir kitais nuo amžių lietuvių apgyventais plotais.

Minėjimą pradėjo Maž. Lietuvos Rezistencinio sąjūdžio pirm. V. Žiobrys platoku įvadu, nušviečiančiu padėtį Maž. Lietuvoje, įtaigojusią to krašto lietuvius išreikšti savo apsisprendimą Tilžės aktu.

Šaulių vėliavų tarnybai, vadovaujant šauliui Gurevičiui, įžygiavus su JAV-ių, Lietuvos tautine, Mažosios Lietuvos, Vytauto Didžiojo ir jūrų šaulių „Nemuno" rinktinių vienetų vėliavomis, buvo sugiedotas Lietuvos himnas.

Tolimesnei programai vadovauti pakviestas šių minėjimų pradininkas Algis Regis atkreipė dalyvių dėmesį į politinius įvykius Lietuvoje ir ten vis didėjantį dėmesį Maž. Lietuvai. Lietuvių tautai artėja sprendžiamasis momentas. Ne laikas beviltiškumui. Bendromis pastangomis privalome siekti Maž. Lietuvos išsilaisvinimo ir Nepriklausomos Lietuvos ribų iki Potsdamo linijos.

Tilžės aktą perskaitė Maž. Lietuvos Lietuvių draugijos vicepirm. Kurtas Vėlius. Susikaupimo minute buvo pagerbti nacių nukankinti ir mirusieji Tilžės akto signatarai ir kiti Prūsų Lietuvos kovotojai bei veikėjai.

Teisininkas Jonas Dainauskas, ilgoka paskaita — „Tilžės akto genezė" supažindino su istorine įvykių raida, įtakojusia Maž. Lietuvos lietuvių apsisprendimą, išreikštą Tilžės akto deklaracija. Paskaitininkui, esant Maž. Lietuvos istorijos žinovu, sunku buvo ribotis paskaitos tema; nuklysdamas nuo jos, arti pusantros valandos vedžiojo klausytojus po įvairius to krašto įvykius.

Akademinė minėjimo dalis baigta iškilmingu vėliavų išnešimu.

Meninę dalį atlikti pakviesta Vilniaus Jaunimo teatro aktorė Apolonija Matkevičiūtė-Steponavičienė pradėjo jausmingu padėkos pareiškimu Amerikos lietuviams už nesusitaikymą su Lietuvai primesta vergės dalia, už lietuviškumo išlaikymą ir nepalaužiamą tikėjimą Lietuvos išsilaisvinimu. Aktorė labai nuoširdžiai atliko iškiliųjų lietuvių poetų — Maironio, Brazdžionio ir Miškinio patriotinės poezijos ir liaudies dainų kompoziciją, baigdama savo vyro— aktoriaus Petro Steponavičiaus jaudinančiu eilėraščiu „Lietuvai". Visi dalyviai labai įvertinto talentingos artistės įnašą minėjimo programon.

Programos vedėjas Algis Regis baigiamajame žodyje ragino stiprinti veiklą išeivijoje ir remti pastangas už išsilaisvinimą Tėvynėje kovojančių ir siekiančių, kad Lietuva nepriklausomam gyvenimui keltųsi ne tik su sostine Vilniumi, bet ir su Mažosios Lietuvos sostine Tilže ir Karaliaučiumi.

Išreiškus padėkas dalyviams, o ypač Vytauto Didžiojo šaulių ir „Nemuno" jūrų šaulių rinktinėms ir jų vadovybei, minėjimas buvo baigtas sugiedant Maž. Lietuvos himną „Lietuviais esame mes gimę".

IR

---

x Muz. Petro Aglinsko opera „Tele-Kino" premjera buvo labai sėkminga ir autorius susilaukė amerikiečių naujo užsakymo. P. Aglinskas minėtą savo kūrinį analizuos Mokslo ir kūrybos simpoziume penktadienį, lapkričio 24 d., 9 val. ryto. Paskaita vyks Lietuvių centre Lemonte.

x Gruodžio 2 d. važiuoju automobiliu į Hot Springs, Arkansas mineralines maudykles. Yra trys vietos norintiems keliaut kartu. **Tel. 414-248-1838.**

(sk)

x Pristatome giminėms pinigus palankiu santykiu. Kreiptis: tel. **1-312-776-1063, Miglinas, Sr.**

(sk)

x JUOZAS BACEVIČIUS, namus parduoda greit. Įkainojimas — veltui. Skambinti Bell-Bace RE, **tel. 778-2233.**

(sk)

x Kompiuteriai į Lietuvą — mūsų specialybė. Parduodame ir persiunčiame kompiuterius į Lietuvą. Kompiuteriai pritaikinti Lietuvos elektrai. Persiuntimas apdraustas. Informacijai skambinti vakarais: **312-386-1823, Ugis Sprudžs, 411 N. Maple, Oak Park, IL 60302.**

(sk.)

x Norintiems padėti savo giminėms Lietuvoje pinigais, duodame aukštą keitimo santykį. Pinigai pervedami 10 dienų bėgyje. Priimami užsakymai iš visur. Tai bus didelė parama jūsų giminėms. **Kreiptis: tel. 312-737-4123.**

(sk)

x PATRIA dovaninių ir elektronikos prekių parduotuvėje dabar galite gauti Lietuvoje pageidaujamų elektroninių prekių sumažintomis kainomis. Pvz. M7 arba Hitachi kamkorderiai tik 999 dol. Siunčiame prekes į Lietuvą kargo — oro linija. Dovanos greitai ir saugiai pasieks jūsų gimines. PATRIA 2638 W. 71 St., Chicago, IL 60629, tel. 778-2100. Atidaryta kasdien: **10 v.r. - 5:30 v.p.p. Sav. A. ir F. Šlutai.**

(sk)

x Chicagos skautininkių draugovės preiškalėdinė sueiga — pabendravimas vyks penktadienį, gruodžio 1 d., 6:30 val. vak. Seklyčioje. Kadangi bus tiekiami karšti pietūs, prašoma draugininkei iš anksto pranešti apie dalyvavimą. Chicagoje ir apylinkėse gyvenančios skautininkės, o taip pat ir skautininkai kviečiami dalyvauti.

x St. Petersburg Beach, Fl. Erdvus ir švarus 2 mieg. butas arti jūros ir susiekimo išnuomojamas gruodžio-vasario mėn. laikotarpiui. Skambinti Čikaga — (312) 767-7599.

(sk)

x Loyolos Lietuvių klubas rengia balių lapkričio 24 d., penktadienį, 8 v.v. „Cheers Cafe", 6600 N. Sheridan Rd. Kviečiami pilnamečiai.

(sk)

x „Kelionė į Kauną", A. Norimo premijuotas jaunimui romanas, jau atiduotas spausdinti. Iš anksto užsisakantiems kaina $10. Čekius siųsti autoriui: **Andrius Mironas, 3764-B So. Atlantic Ave., Daytona Beach Shores, FL 32127.**

(sk)

x SąjūdžioInfo darbuotojai yra labai dėkingi JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdybai, kuri paskyrė mums $2,000.00 spausdinimo mašinėlių ir telefaksų persiuntimui Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžiui Vilniuje.

(sk)

x Neužmirškite įsigyti bilietus Vytauto Kernagio vadovaujamo „Dainos teatro" koncertui Čikagos Jaunimo centro didžiojoje salėje lapkričio 25 d. 7:30 v.v. ir lapkričio 26 d. 4:00 v. p.p. Ruošėjai, Toliaus ir Pranės Šlutų „Lithuanian-American Radio", parduoda bilietus parduotuvėje **„Patria", tel. (312) 778-2100.**

(sk)

x Iš Lietuvos parduodami gintariniai ir inkrustuoti paveikslai (Karo muziejus), gintariniai (su vabzdžiais) ir aukso papuošalai, įvairūs lino audiniai ir medžio drožiniai. Pristatome arba pasiunčiame. **Tel. 1-708-656-6599.**

(sk)

x Dana Parcel Service siunčia siuntinius su vietoje apmokėtu muitu. Jums pageidaujant, aprūpiname prekėmis ir patys suruošiame siuntinius. Kreiptis: **Danutė Mikalčienė, 1232 Berkshire Ln., Barrington, IL, 60010, tel. 708-540-5856.**

(sk)

x „Kernavės" skaučių tuntas rengia v.s. O. Siliūnienės (Mamunėlės) pagerbimą lapkričio 19 d., sekmadienį, 2:30 v. p.p. Jaunimo centro kavinėje. Skautai dalyvauja uniformuoti.

(sk)

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖS

— Toronto vyrų choras „Aras" atliks koncertą Los Angeles gruodžio 3 d. 12 v. p.p. Šv. Kazimiero parapijos salėje. Chorui vadovauja sol. V. Verikaitis, akompanuoja muz. Govėdas. Po koncerto — pietūs (cepelinai) ir pabendravimas su svečiais. Pietums rezervacijas priima Danguolė Varnienė 213-663-1366. Rengia LB Vakarų apygarda ir LB „Spindulio" ansamblis.

— Pompano Beach lietuviai turės metinę gegužinę lapkričio 18 d. 12 valandą Tradewinds parke. Young Lithuanian Heritage kultūros klubas ir pensininkai kartu džiaugiasi geru oru, skaniu naminiu maistu ir smagia bičiulyste.

— Inž. dail. Mikalojus Ivanauskas gruodžio 1 d. sulaukia 80 metų. Šias sukaktuves jis vainikuoja daugeliu kultūrinių ir visuomeninių darbų pasiekimais. Duoną uždirbo kaip statybos inžinierius, o kultūrinėj veikloj palieka septynias parašytas knygas, suorganizavo ir įvykdė pirmąją apžvalginę Lietuvos architektūros parodą 1957-58 m. Brazilijoje ir 1964 antrąją religinę parodą Chicagoje. Kaip dailininkas išrado dvi kūrybos technikas: „Liepsnos tapyba" ir fotografijoje „Šviesa iš šviesos", dalyvavo daugkart bendrose meno parodose, rengė savo individualias. Aktyvus meno recenzentas liet. spaudoje.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
14300 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. 460-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. 778-0800
Kasdien 9—6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais
pagal susitarimą.

Advokatas
JONAS NAKAS
505 Pleasant St., Ste. 202-C
St. Joseph, MI 49085
Tel. 616-983-4130
Aptarnauja Union Pier, New Buffalo ir kt. pietvakarių Michigano lietuvius

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
201 E. Ogden Ave., Ste. 18-2
Hinsdale, IL 60521
Tel. 325-3157
Valandos pagal susitarimą